Символ відновлення та переродження, сили здолання ворожого та хибного

ЧОРНЕ СОНЦЕ

16.05.2016
№32

"Все, що ми будували, ми будували на принципах ідейності, дисципліни та військової структури. Ми розуміли, що тільки злагоджена система зможе відбити ворога" –

Черкас, командир полку АЗОВ

інтерв'ю – 3 стор.

ЧОРНИЙ КОРПУС

ВИДАННЯ ПОЛКУ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ “АЗОВ”

ДРУГА СПАРТАКІАДА ОЗСП "АЗОВ" ПАМ'ЯТІ МАКСА ЧАЙКИ

Протягом трьох днів, 15-16-17 квітня, бійці полку АЗОВ долали на швидкість відстані, завдяки злагодженості і духу побратимства забивали голи у ворота супротивників, перевершували власні можливості у силових змаганнях та задіювали аналітичне мислення у розумових змаганнях. У Спартакіаді брали участь майже всі підрозділи полку АЗОВ. На жаль, минулорічні переможці – гаубичний дивізіон – не змогли приїхати через кількамісячні навчання, що значно змінило розстановку сил.

Стартувала Спартакіада з легкоатлетичного кросу на 3,2 км, участь у якому взяло близько 30 бійців. Нагадаємо, кращим результатом Першої Спартакіади були 9,18 хвилин, але тоді АЗОВцям треба було пробігти 2,7 км.

Отже, результати кросу:

1 місце – Зозуля (1 сотня) – 11,02 хвилини;

2 місце – Аскет (4 сотня) – 11,17 хвилини;

3 місце – Шрамік (4 сотня) – 11,22 хвилини.

Свій інтелект бійці проявили у правильному пересуванні фігур, прогнозуючи наступний хід суперника у шахах і шашках.

Шахи і шашки вимагають тиші та зосередженості. Тож вболівальникам доводилося вести себе якомога тихіше і підбадьорювати побратимів так, щоб в той же час не заважати їм думати.

Тут головним є не поспіх, а якраз аналіз ситуації, розробка стратегії, вміння уявляти, яким буде наступний хід суперника. На дошках ведеться справжній бій і звуки фігур – як крокуюча піхота. Сам же гравець командує власним підрозділом і крокує до перемоги, задіюючи свою головну зброю – розум та аналітичне мислення.

Шахи:

1 місце – Разін (3 сотня)

2 місце – Гал (Штаб)

3 місце – Славко (Міномети)

Шашки:

1 місце – Борисфен (Штаб)

2 місце – Крейзі (1 сотня)

3 місце – Звір (2 сотня)

Участь у силовому триборстві взяли 22 бійці полку – справжні Українські богатирі, які наочно показали міць та витривалість власних м'язів.

Триборство – це сума вправ, що виконуються в суворій послідовності. Першою вправою є присідання, друге – жим лежачи, третє – станова тяга. Суворо тут ставляться і до виконання всіх правил – боєць має бути готовий до виконання вправи протягом однієї хвилини. Основним же правилом є якість виконання – правильна постанова ніг, спини і т.д.

Азовці готувалися до цього виду змагань серйозно, всі вони, як правило, відвідують тренажерні зали на базах полку. Саме ж змагання перед спортзалом – на свіжому повітрі.

З ходом змагань лунали все значніші цифри ваги, з якою має присісти учасник змагань: 50 кг., 70 кг.., 110 кг.., 120 кг...

За ходом змагань, правильністю виконання вправ уважно слідкували судді. Учасників, звісно, підстраховували та слідкували за технікою безпеки. Позивний бійця та "Вага готова!" лунало як запрошення до виконання вправи. "Вага зарахована!" – лунало після її якісного виконання. 200 кг.., 230 кг... Вага, з якою Азовці виконували вправи, все збільшувалася, ближче до фіналу.

Переможців визначали за "Формулою Вілкса" – офіційною формулою для визначення кращих спортсменів серед чемпіонів ("чемпіона чемпіонів") серед усіх вагових категорій.

Результати змагань з силового триборства – до 80 кг.:

1 місце – Хмель (РДР)

2 місце – Томат (1 сотня)

3 місце – Хім (4 сотня)

понад 80 кг.:

1 місце – Овод (штаб)

2 місце – Лабус (РДР)

3 місце – Дракон (2 сотня)

Напружене протистояння і запекла боротьба визначили і кращих тенісистів ОЗСП "АЗОВ". Під час ігор тривала запекла боротьбак. Тут головними були швидка реакція та влучність.

Рахунок вели, власне, гравці і кожен мав впевненість у своїй перемозі. Адже заради першого місця тренувалися у вільний від занять з бойової підготовки час.

В ході плей-оффів з настільного тенісу 8 кращих тенісистів полку змагалися за вихід в фінал та звання чемпіона II Спартакіади. Боротьба за столами тривала за кожне очко. Напруження та концентрація на межі, а швидкість польоту кульок була така, що ледве вдавалося стежити за нею.

Отже, переможці:

1 місце – Чорнояр (1 сотня)

2 місце – Кислий (РДР)

3 місце – Темник (2 сотня)

Відбулися змагання і з гирьового спорту. В рамках дисципліни учасники мали виконати дві вправи: поштовх двома руками та ривок однією за 10 хвилин. Змагання проходили у вагових категоріях до 80 кг (гирі 16 кг) та понад 80 кг (гирі 24 кг). Переможців визначали за сумою виконаних разів в обох вправах. Серед учасників було багато АЗОВців, які брали участь і в Першій Спартакіаді, але з'явилися і нові обличчя.

Найсильнішими серед наймогутніших у гирьовому спорті показали себе – у ваговій категорії до 80 кг.:

1 місце – Староста (4 сотня)

2 місце – Брекул (танкісти)

3 місце – Голова (штаб)

у ваговій категорії понад 80 кг.:

1 місце – Сухарь (1 сотня)

2 місце – Онікс (2 сотня)

3 місце – Стіляга (мінометники)

В рамках Другої Азовської Спартакіади пройшли змагання також з кросфіту. Всього було передбачено 4 дисципліни, які виконувалися по 30 секунд, а між підходами бійці могли 30 секунд відпочити:

– Застрибування на тумбу;

– Підтягування на турніку;

– Присідання з гирею вагою 24 кг;

– Бурпі.

Серед 21 учасника з помітним відривом визначилися переможці.

Найспритнішими, найпрудкішими і найвитривалішими у кросфіті стали:

1 місце – Товариш (4 сотня)

2 місце – Хім (4 сотня)

Окремо пройшло змагання за третє місце між командиром 2 сотні Кіртом та його бійцем Спартаком, так як результат обох був однаковим – 79 разів. Щоб вибороти місце в трійці лідерів, АЗОВці мали віджатися найбільшу кількість разів за 30 секунд. Але і тут хлопці зробили так само по 40 разів. Отже, третє місце справедливо посіли обидва учасники – і Кірт, і Спартак.

Лідерами у найміцніших рукостисканнях – армреслінгу стали:

1 місце – Лабус (РДР)

2 місце – Кекс (4 сотня)

3 місце – Остер (2 батальйон 1 сотня)

Якби була нагорода за найбільшу активність у вболіванні – її б, безперечно, отримали футбольні фанати. Побратимів підтримували і кричалками, і піснями. Футбол вкотре став видом спорту, що найбільше об'єднує і зміцнює дух братерства.

Фінальне протистояння між командами другої та першої сотень видалось видовищним та цікавим. Варто зазначити, що друга сотня одразу ж захопила ініціативу та тримала її до кінця матчу. Запальна підтримка Залізної підганяла команду вперед і голи посипались в ворота першої сотні. Ще в першому таймі друга рота забила три м'ячі в ворота суперника. На це перша сотня спромоглась відповісти лише одним голом.

В другому таймі команда Залізної сотні продовжила пресингувати супротивника. Перша сотня намагалась відповідати контратаками, проте вони не мали логічного завершення.

Рахунок 3:1 протримався до кінця зустрічі. Наприкінці третього, вирішального дня Спартакіади – заключне шикування, нагороди для переможців та щирі привітання всім учасникам. У спільному командному заліку 1 місце посіла перша сотня, 2 місце виборола четверта сотня, а друга сотня – 3 місце.

Далі – очікування нових спортивних змагань та підготовка до них. Адже здоров'я, міць, мужність та витривалість кращих синів України є запорукою її безпеки.

Підготувала Нава

Нагородження бійців Акели та Хорвата званням Народних Героїв України

Сьогодні у Дніпропетровській області відбулося нагородження відзнакою "Народний Герой України".

Свої нагороди отримали і бійці полку АЗОВ: боєць Хорват, а також азовець Акела – на жаль, посмертно.

Активісти Цивільного Корпусу АЗОВ Дніпропетровськ, бійці полку АЗОВ сьогодні долучилися до церемонії, допомогли рідним бійців дістатися до місця нагородження та підтримали у такий важливий для них день.

Воїн живе доти, доки жива пам'ять про нього. Наш обов'язок – увіковічити пам'ять наших товаришів, що віддали свої життя за волю України, адже всі мають пам'ятати імена загиблих солдатів-добровольців, а підростаюче покоління знати та шанувати своїх Героїв.

Вічна пам'ять та слава Героям українського народу!

Маріанна

Азовець Дюс зустрічатиме та проводжатиме поглядом учнів рідної школи, нагадуючи щодня про свій подвиг...

18 квітня, у Київській школі №306 відбулося відкриття меморіальної дошки загиблому 10 червня 2015 року у Широкиному бійцю полку АЗОВ – Денису "Дюсу" Денисюку.

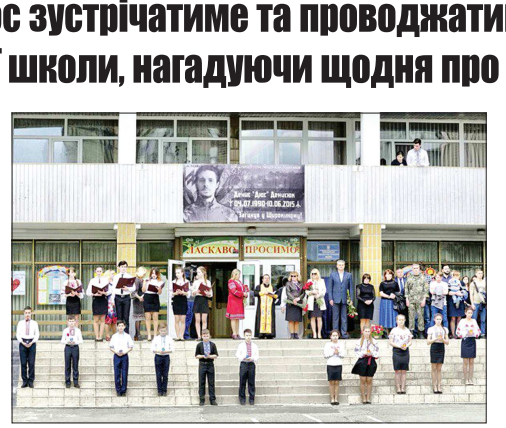

У заході зі вшанування пам'яті бійця АЗОВу взяли участь його мама, побратими-АЗОВці з "Borodach Division", родичі, однокласники, близькі друзі, учні та керівний склад школи №306.

Розпочали з гімну України. Учні школи, випускником якої у 2007 році став АЗОВець Дюс, на лінійці зачитали його коротку біографію. Відкрила пам'ятний захід своєю промовою мати Дюса – Людмила Яківна. Із залитими сльозами очима вона згадала, як востаннє бачила сина. "Мамо, я їду захищати і тебе," – ці його слова згадала Людмила Яківна.

Своїми спогадами перед вишикуваними школярами поділився колега Дюса по каналу СТБ – Сергій Стеценко: "Ми дуже швидко зрозуміли що він справжній чоловік, коли Денис одразу після школи прийшов працювати до нас на канал". Згадав колега АЗОВця і епізод періоду Революції Гідності, коли Дюс з перемотаною головою повернувся зі зйомок нічних сутичок на Майдані, і заявив, що був там не просто заради роботи, а щоб висловити свою громадянську позицію.

Після промов усіх присутніх, хто знав Дюса, мати загиблого АЗОВця відкрила на будівлі навчального закладу, де навчався її син, меморіальну дошку. Стрімким потоком родичі та друзі Дюса, школярі з батьками, та інші присутні клали квіти до меморіалу загиблому Герою.

Своїми спогадами поділилися і побратими Дюса, бійці полку АЗОВ – "Бородачі" (Borodach Division).

Боєць з позивним Мокрий згадує: "Дюс прийшов до нас у взвод узимку 2015 року, одразу проявив себе як вправний боєць, хороший хлопець. Був веселим, вигадливим. Якось позиції в Широкиному були не дуже добре облаштованими, ми взяли мішки з землею, почали обкладатися, а він підійшов до цього моменту винахідливо: приніс кришу від УАЗіку, поклав його наверх, обклав мішками і у нас вийшла чудова вогнева позиція. З неї і вогонь було зручно вести, і спостерігати за ворогом. Вийшла надійна та захищена позиція. В цілому, Дюс був веселим хлопцем, завжди жартував під час обстрілів, сміявся. У той день він сам визвався їхати на позицію. Тоді їхала третя рота, їм людей не вистачало, і добровільно поїхало двоє наших хлопців: Дюс та медик Мауглі. Вони разом потрапили під обстріл, поранений Мауглі надавав Дюсу першу медичну допомогу".

Боєць АЗОВу Общага згадує: "Так вийшло, що Дюс поїхав не з нашим взводом, а разом із третьою сотнею, тому я дуже шкодую, що нас не було поруч, коли він загинув".

ПОБРАТИМЕ, ДЮСЕ, НЕ ЗАБУДЕМО ТЕБЕ І ПОМСТИМОСЯ!

Маріанна

КОМАНДИР ПОЛКУ АЗОВ ЧЕРКАС:

"Ми не можемо називати себе ветеранами на незакінченій війні. Ідея наша – Ідея Нації, вона дає наснаги для боротьби кожному із азовців"

5 квітня полк АЗОВ гучно відсвяткував другу річницю зі дня, коли він став офіційною державною структурою. Але як рух АЗОВ почав своє існування набагато раніше. Наразі він утвердився не тільки у військовій та політичній сферах, а й має активну громадську площину. Сьогодні командир полку Черкас згадує витоки цього ставшого вже загальнонаціональним руху.

Поява "Чорних чоловічків" була своєрідною відповіддю на "Зелених чоловічків", від цього та кольору форми бійців і з'явилася назва руху: "Коли захопили Крим і почалися події на Донбасі – було зняте відео про "Чорних чоловічків". Це відео досить швидко розповзлось по Інтернету, по ЗМІ. Тому і почали називатися "Чорними чоловічками". З самого початку, після Революції, після Майдану сформувалася група однодумців, об'єднаних однією ідеєю навколо Білецького. На початку березня у Харкові ми добре повоювали з місцевою "ватою". Були стрільби до Римарської, під час Римарської".

Черкас розповідає, формувалися "Чорні чоловічки" з невеликої кількості людей – знайомих одне з одним, таких, що могли повністю довіряти побратимам: "Чорний корпус", він існував ще раніше до того, як почав називатися "Чорними чоловічками". Перший раз ця назва прозвучала десь у квітні після експансії Криму. Постійних бійців було десь 30-50. Але ситуативно долучались в залежності від регіону до 200-500 людей. Це вже була стихійна група людей. У Харків ми їздили з Києва, в основному. Нас двічі вибивали з Харкова, але ми поверталися знову і знову". За словами командира полку АЗОВ Харків вони вважали стратегічно важливою територією і розуміли, що його не можна здавати ні за яку ціну. До того ж, на початку більшість бійців була саме з Харкова: "Білецький був лідером, він за собою вів людей. Відповідно до цього, підбирав людей з тих, кого знав до того, як сів у тюрму. Ми починали, в основному, з харківського руху, але до нас приєдналось багато побратимів, які були і з інших регіонів України. Кістяк був з "Патріоту України", навколо нього формувалася ця група людей. Були і інші організації зі Львову, Києва, Запоріжжя".

Незважаючи на те, що більшість "Чорних чоловічків" не мали особливої військової підготовки, у них був певний бойовий досвід – майже всі перед тим пройшли Майдан. Важливо і те, що учасники руху, будучи з різних регіонів України об'єднувалися метою захистити від ворога всю її територію: "В КМДА було місце, де ми збирались. Звідти, по великому рахунку, всі походи на Схід і були. Всі автобуси рухались з Європейської площі, туди ж вони і приїжджали. Такий символізм – з серця Революції на Схід і на Південь йшли поштовхи по звільненню України".

Вже тоді, на тих ранніх етапах формування "Чорного Корпусу", міцними й непохитними були патріотизм та ідейність. Мабуть, саме це давало хлопцям наснагу і силу в боротьбі з набагато сильнішим ворогом: "Все, що ми будували, ми будували на принципах ідейності, дисципліни та військової структури. Ми розуміли, що тільки злагоджена система зможе відбити того ворога, яким була на той час Російська Федерація".

Звісно, до боротьби з добре озброєною сусідньою державою сепаратистами слід було готуватися: "Весь свій час ми проводили в тренуваннях та підготовці. Навчання проходили завжди. Кожен виїзд закінчувався відпочинком, і наступний день знов починався з підйому, пробіжки і розпорядку на день, в який входили вивчення макетів зброї, відпрацювання тактики і тощо. Проводили заняття. Інструкторами були командири відділень, командири взводів. Там було до 2-3 взводів у відділенні, в якому нараховувалося 15-20 людей. Відділення будувалося, в основному, на територіальному принципі – землячество. Було відділення луганчан, взвод харків'ян, відділення запорожців. Деякі відділення формувались з двох-трьох територіальних груп, які не могли виставити більше 10 людей. Так було". Тож навчали побратимів знову ж таки члени руху, які мали військовий досвід.

Черкас розповідає – обирали формат екіпірування, що підходив тоді бійцям найбільше: "Чорна форма, вона не виділялась у населених пунктах – містах, селищах. Зелена форма – MultiCam, МТР чи Bundeswehr, яку ми носили вже у батальйоні АЗОВ, вона більш кидалась в очі, ніж чорна. Ми взяли її на озброєння і в ній їздили. Це було досить зручно на той час у партизанській війні проти сепаратистів. Зброя була – палка залізна. Ми не розганяли демонстрації, ми приходили і відбивали свої території".

З часом з'явилася і перша зброя – тоді і знадобилися знання, набуті на тренуваннях між виїздами, де "Чорні чоловічки" захищали мирне населення від агресії сепаратистів: "Першу зброю нам видавали – це вже ми оформлялися в міліцію. В Києві в кінці квітня намагались створити батальйон, і все у нас не виходило. По законам ми нелегально їздили на Схід. Тоді такий час був. Всі люди, що вважали себе патріотами і вважали, що доля держави залежить від них, вони їздили туди і відбивали ті території, які захоплювала проросійськи налаштована публіка і створювала там незаконні військові формування". І хоча ця діяльність була незаконна, невідомо що було б з Харковом та Маріуполем в разі бездіяльності майбутніх азовців. Мабуть те саме, що і з Донецьком: "У тому ж Маріуполі ми розганяли сепаратистів під райвідділом міліції. Всі постріли, що були, були вверх для створення ажіотажу та психологічного пресингу. А все інше – в хід йшли чорні палки".

По суті бійці "Чорного корпусу" не знали, що їх чекатиме завтра. Вони йшли на вірну смерть не роздумуючи, прагнучі лише не допустити смертей безневинних людей та захоплення територій Рідної Землі: "Всі знали, куди вони йдуть, на що вони йдуть та куди вони їхатимуть, прийшовши до нас. Вони знали, куди поїдуть завтра, чи післязавтра, чи на днях. Не можна сказати, що всі були військовими, що всі були психологічно налаштованими. Тим не менш, ніхто "задню" не вмикав, ніхто не тікав. Всі вели себе достойно. Зброю в руки взяти було не складно, бо на той час вже сама духовна складова, яка була в людях, вона сама про себе говорила. Всі були готові загинути".

Наразі підготовка в полку ведеться зовсім інша. Професійна. В бійця є час підготуватися до війни і морально, і фізично, тоді ж такої можливості не було: "Зараз в АЗОВі всі офіційно беруть зброю в руки, воюють, тренують КМБ по 3 місяці на АТЕКу. В той час такого не було. Не було 3 місяці, щоб взяти себе та погнати кудись на полігон, відучитися, подумати, треба воно чи не треба. Всі брали та їхали".

Домівкою після Харкова для "Чорних чоловічків" стало серце України – м. Київ: "Базувалися в Києві у готелі "Козацькому". Стара будівля, що майже десять років не заселялася. Тоді нам її передали на словах. Ми там заселились, і всі виїзди – весняні, літні, осінні вже в батальйоні АЗОВ були саме з тої будівлі. Вона має сакральне значення: з центра Києва, майже на Майдані, відправляла бійців за територіальну цілісність, за незалежність, за високі ідеї. "Чорний корпус" їздив весь час в Харків, під Харків. Після 1 травня ми повернулись в Київ".

А потім "Чорних чоловічків" чекала оборона Маріуполя, де на той час безчинствували проросійські терористи: "Наші побратими з Маріуполя запропонували відбити міську раду в їх місті. В Маріуполь ми поїхали саме за цим. Там місцеві ультрас захотіли з нашою участю відбити бажання у сепаратистів базуватись в Маріуполі. Коротко кажучи, нас запросили туди друзі, але там закрутились більш цікаві справи, ніж у Харкові, тому ми більше схилялися до Маріупольського напрямку, до Південного".

Не було б "Чорного Корпусу" без його лідера, що зумів об'єднати навколо єдиної мети цю патріотичну молодь: "Командиром завжди був Андрій Білецький. Беззмінний лідер. Він згуртував людей та дав можливість озброїтись, коли ми стали батальйоном. Зараз Андрій Білецький є лідером АЗОВського руху".

З часом пройшла легалізація "Чорних чоловічків", адже їх успішну діяльність вже просто неможливо було не помічати – вони перетворились у батальйон спецпризначення: "За великим рахунком, 5 травня він і легалізувався. Всі його установчі документи на створення даного батальйону були підписані 5 травня 2014 року".

Батальйон, а потім і полк "АЗОВ" створилися саме з "Чорних чоловічків". Звідти були основні кадри – люди, які були в русі від початку: "Вадим Троян з "Чорних чоловічків" зайняв немаловажне місце в українській новій поліції. Ідейні люди, що були готові з нами йти далі, але вони пішли у напрямку розвитку держави. Все це позитивно". Хтось зайняв керівні посади в полку, комусь випала така можливість в цивільному житті: "Є такі люди, що були бійцями та залишились бійцями. Є ті, що перейшли в тил, тому що вони були спеціалістами в даному напрямку раніше, ще до війни. Є люди, які зайняли командні посади", – розповідає Черкас.

В АЗОВі шанують досвід тих, хто брав безпосередню участь в бойових операціях полку: "Командири АЗОВу в 95% всі пройшли через передню лінію, всі брали участь в боях. Ті "новоспечені" командири, що не брали участь в боях, ще матимуть на це час. Але таких майже немає, на пальцях можна перерахувати тих, хто не бачив війну".

Легалізація АЗОВу, його перетворення в батальйон, а потім у полк дала свої плюси і в першу чергу це міцне озброєння: "АЗОВ зараз від держави отримує лише озброєння і техніку. На перших порах навіть озброєння не вистачало. У нас були періоди в житті батальйону, коли не вистачало на всіх зброї. Третина особового складу, як правило, була не задіяна, знаходилася в резерві. Зараз набагато краще, звичайно. Технічно ми забезпечені. Матеріально ми забезпечуємося. Форма, яку ми носимо, – це форма не зовсім державна. Держава видає зелену. Якість цієї форми дуже низька. Тому азовці в більшості носять МТР. Вона краща і в польових умовах, і в умовах маскування, і в носінні краща. І якість набагато вища. Відповідно, ми пішли іншим шляхом. Знайшлися люди, що змогли допомогти в цьому, і ми використали цю нагоду. Зараз у нас є піхотний батальйон, механізований батальйон, куди входить танкова рота і піхота на гусеничному ходу, є артилерія, є снайперський взвод...".

За якістю навчання бійців полку тут звикли слідкувати самотужки, відзначає Черкас: "Всі інструктора – це інструктора, яких ми самі знайшли. Ми відправляли хлопців на навчання: і на сержантські курси, і на офіцерські курси. Для себе ми з'ясували, що Нацгвардія нам не допоможе в плані підготовки. Тому навчилися самі справлятися з даним питанням. Самі долучаємо інструкторів, навчаємо своїх людей і далі розвиваємось".

Наразі АЗОВ започаткував Офіцерські курси, що в перспективі дозволять виховати командний склад, який якісно змінить ситуацію в українській армії, а не лише в АЗОВі: "Основний посил курсів був заключений в тому, що надаватиметься інформація, навики та знання мотивованим людям. Якщо людина не вмотивована до війни, і вона прийшла на війну, тому що їй наказали, і вона виконує свій обов'язок – це одна справа. Коли людина вмотивована, то вона сама себе вважає зобов'язаною іти на війну, і поки війна не закінчиться, вона для себе вирішила, що не має права повернутись додому – ця мотивація значно вища. Більше того, ця людина добровільно сама віддає життя, свій час, свої якісь свободи в руки командиру. Це є добровільний рух".

Ситуація у військовому формуванні від початку його існування змінилася, та, за словами командира, те, що АЗОВ є добровольчим полком позитивно впливає на його склад: "В 2014 році всі прийшли воювати, неважливо оформлений чи не оформлений, є автомат чи нема, бігли вперед, атакували, штурмували, гинули, поранені були. Зараз ми переходимо на професійний рівень. Людина отримує повну базу підготовки, забезпечення і з цим вона йде на війну. Вона вивчена, вишколена, вмотивована – і це ідеальний варіант".

Саме доброволець на думку Черкаса ладен зробити все можливе для перемоги України, пожертвувати собою заради її процвітання: "Добровольчі батальйони проявили своє нерозумне бажання померти за Україну. Вони своїм тілом зупинили ворога. Це правда. Тобто, не вмінням, не великими зусиллями командування, а ідейністю, патріотизмом – оцим вони зупинили ворога. Не геніальністю військових генералів чи полковників, вони зупинили собою. Зараз добровольчий рух таким як раніше не буде. Їх всіх обманули, по великому рахунку, зрадили. Ми як добровольці зараз намагаємось покращити себе з військової точки зору. Ми вчимося, тренуємося, розвиваємось. Кожен з азовців готовий померти за Україну. Їх дуже бентежить, що ми не воюємо. Тим не менш, вони сумлінно виконують свої обов'язки".

Вирізняє АЗОВ з-поміж інших військових формувань і віра в Ідею Нації, любов та повага до громадян України, знання історії та духовність: "У нас до створення батальйону була ідея. Після створення ця ідея зміцніла, омита кров'ю наших побратимів. Багато поранених повернулося в підрозділ. Люди, що були важкопоранені, нікуди не пішли. Вони залишилися з нами і займаються або цивільними справами, або військовими справами, вставши в стрій після реабілітації. Ми ще не перемогли і не можемо називати себе ветеранами на незакінченій війні. Ідея наша – Ідея Нації, вона дає наснаги для боротьби кожному із азовців".

Нікополь, Лада

Білотур:

"Іноді працювати доводиться з ювелірною точністю, адже сепаратисти доволі часто розташовують свої позиції поряд з будинками мирних мешканців, а це як би там не було, все одно наші громадяни"

Розвідка – це, мабуть, найвідповідальніша та найнебезпечніша робота на війні. Проте і вона буває різною. Одні мають взяти "язика", інші добути важливі документи, хтось розвідує передній край супротивника. Проте, є й артилерійська розвідка. Розвідники артилерійського дивізіону полку АЗОВ багато разів доводили свій професіоналізм, точно спрямовуючи удари богів війни по ворожих цілях.

Розвідка артилеристів АЗОВу була сформована другом Білотуром, професійним контррозвідником та журналістом. Саме він зміг зібрати теперішній склад підрозділу та самостійно зробити з них справжніх розвідників, які виконували найнебезпечніші завдання навіть в тилу супротивника. Про деякі з них він розповів сам, про інші ми дізнались у Газні, командира відділення розвідки, а також у командира гаубичного дивізіону Яра.

Заходячи до штабу артилеристів завжди знаєш, що тут панує хороший настрій та дружня атмосфера, навіть якщо всі заклопотані. Так було й цього разу. Артилеристи щось обговорювали та перебували у гарному гуморі. Білотур – командир артилерійської розвідки, давав деякі розпорядження, оскільки заміняв командира гаубичного дивізіону – Яра. Розраховуючи на коротке інтерв'ю, я одразу ж приступив до нього, по ходу чого дізнався, що мій співрозмовник – не лише командир розвідки, а ще й донедавна сам працював журналістом, до того ж був професійним контррозвідником. Проте розмова затяглась на добрих півтори години, що були дуже інформативними та цікавими.

До війни Білотур був журналістом черкаського порталу "Про головне". Як тільки Гіркін та подібні йому почали з'являтись на Донбасі, Білотур, як офіцер запасу СБУ, контррозвідник, звернувся до регіонального управління із заявою про мобілізацію. Втім, він побачив та почув там зовсім не те, що очікував – "Я був дуже вражений, адже очікував чого завгодно, тільки не побачити порожнє управління СБУ і сонного чергового. Я собі уявляв, що після того, як 80 диверсантів на чолі з Гіркіним зайшли у Слов'янськ, все СБУ буде підняте за тривогою, всі готують зброю та обладнання. Але цього не було. Мою заяву прийняли, розглядали два тижні. Кадровик, якого я добре знав, мене запросив на бесіду та каже: "Ти що, передивився 5 канал? Чого ти кіпішуєш? Ну прийшла якась людина з прапором. Що тут такого? Ніякого російського сліду тут не має". Я його добре знаю, він кваліфікований контррозвідник, просто людина живе в іншому інформаційному просторі. Бачить наш світ російськими очима. Якщо таке коїлось в черкаському управлінні, що ж тоді відбувалось в Луганському чи Донецькому? Я тоді мовчки вийшов" – пригадує Білотур.

Проте на цьому спроби мобілізуватись до служби безпеки України він не полишив. Далі був Київ та центральне управління, в якому Білотуру пояснили, що його можуть мобілізувати лише в луганському чи донецькому управліннях. Повний рішучості він відправився в Луганськ, де просто не знайшов місцевих СБУшників, які, як вони заявляли, переховувались на конспіративних квартирах. Повернувшись до столиці, Білотур написав ще один рапорт на мобілізацію в центральне управління, який направили до черкаського СБУ. Цього разу з'явилась надія на успіх, адже почалось створення спецпідрозділу по боротьбі з тероризмом. Коли вже все було готово, з'явилась нова перепона: "І в останню мить прийшло розпорядження, що офіцерів запасу туди не залучати. Обуренню моєму не було межі" – розповідає Білотур.

Однак після того, як Білотуру відмовили в мобілізації за фахом, він не довго залишався вдома. Зустрівши свого друга Шеву, який вже був на той момент в АЗОВі, він вирішує приєднатись до підрозділу, аби захищати Батьківщину в добровольчому батальйоні – "В АЗОВі попав а артилерію. За цивільним фахом я конструктор підривників і приладово-виконуючих механізмів снарядів та ракет артилерії. Тому це мені було близьке. Я мав доволі умовне уявлення, що таке управління вогнем, проте добре знав всі артилерійські системи, їх ТТХ та тактику застосування, методи ведення бою. Тому я попав до взводу управління".

На "Замку", де Білотур базувався разом із взводом управління, стало зрозуміло, що без розвідки не можливо вести ефективний артилерійський вогонь та проводити контрбатарейну боротьбу. Було вирішено довірити створення артилерійської розвідки саме Білотуру: "Маючи навички оперативної роботи, роботи з інформацією, знання, які ми отримали на Старому, а головне бажання, я потихенько почав виконувати роботу зі збору інформації для артилерії, формувати групу та робити з нею невеличкі виходи. Поступово ми створили артилерійську розвідку". Ці перші дні пригадує й Газні, командир відділення артилерійської розвідки: "В зв'язку з тим, що нас постійно обстрілювала ворожа артилерія, нам необхідно було виявляти їх позиції, тому вирішено було створювати розвідку. Спочатку були я, Білотур і ще пару хлопців. Перші виходи ми робили вдвох з Білотуром. Ходили під Саханку. Спочатку було страшно. Незважаючи на те, що ми ще нічого не знали, перша операція пройшла вдало. Було виявлено ворожу техніку та позиції, але вогонь не відкривали, адже було "перемир'я".

Білотур самостійно відбирав людей у підрозділ та сам готував їх: "Ми нікого не примушували і брали тих, хто сам цього хотів. Бо зрозуміло, що це таке завдання, на яке можна брати лише тих, хто самі для себе прийняли рішення. На таких людей можна покластися. Важливим є те, що людина має бути готовою боротись за своє життя, щоб не перелякалась і не почала діяти якось нестандартно чи взагалі не почала здаватись. Це має бути свідома людина. Так ми бійців і підбирали. Перевіряли їх на бойових виходах. Так ми набрали надійних хлопців, без зайвого пафосу, які були спрямовані суто на результат".

Згодом до підрозділу приєднались два хорвата – Пєна та Дума, ветерани Хорватської війни. Вони поділились своїм безцінним досвідом з тоді ще недосвідченими азовцями та дуже серйозно підсилили артрозвідку: "Це дійсно Воїни з великої букви, професіонали та спеціалісти, з якими мені було надзвичайно легко виконувати будь-яке завдання. Люди надзвичайно мужні та, що дуже важливо, зважені. Варто їм віддати належне, люди з іншого народу, хоча й дуже спорідненого, зробили те, чого багато українців не змогли, не змогли знайти в собі рішучості встати на збройний захист нашої країни. Вони кажуть: те, що зараз відбувається у нас, раніше відбувалось і в Хорватії. Вони теж бились за свій європейський вибір, національну ідентифікацію. Проти совка, проти комуністичного суспільства" – зазначає Білотур: "З хорватами була цікава історія, коли для ефективнішого корегування вогню нашій групі треба було розділитися, і хорвати пішли в одну сторону, а ми в іншу. Ми тренувались з ними давати команди українською мовою, проте під час виконання бойового завдання під впливом адреналіну Дума все забув і перейшов на хорватську. Він дає координати хорватською, а зв'язківець не може його зрозуміти. Дума кричить "прєдтєча двєсті", а наш зв'язківець каже "переліт 200". Тут я втручаюсь і кажу, що "прєдтєча" – це недоліт. Тоді ми дуже ефективно постріляли. Настільки розбурхали їх осиний вулик та озлобили їх, що сепари, думали, що корегування йде з БПЛА нашої РДР, яка проводила розвідку саме в цей момент в цьому ж районі. Я дивлюсь в бінокль і не можу зрозуміти, сепари повилазили з окопів і, стоячи на повний зріст, з голими торсами, бо було дуже спекотно, і з усього, що в них є, стріляють у повітря. Я подумав: "Чи вони зовсім подуріли?". Ми їх накриваємо артилерією, а вони навпаки вилазять з окопів і стріляють в повітря. Чи снаряди надумали збивати? А потім вже я почув і побачив пташку РДР, яка намагається маневрувати під обстрілами. Це було в Дзержинському".

Азовці провели велику кількість вдалих операцій, але бувало й так, що подолавши важкий шлях, визначивши позиції та скорегувавши артилерію, розвідникам доводилось повертатись ні з чим: "Бувало, пройдемо кілька десятків кілометрів, проповземо на пузі кілька сотень метрів, щоб підійти поближче та мати кращий огляд, а тут оголошують перемир'я, ми день лежимо, чекаємо поки дадуть дозвіл на стрільбу, а його так і не дають, тоді вже з міцним слівцем повертаємось назад. Однак частіше були дуже приємні випадки, коли нам вдавалось скорегувати вогонь, особливо коли вдала стрільба і гудуть сирени швидких, ти розумієш, що операція була успішною".

Закінчення на 5 стор.

Початок на 4стор.

Багато вдалих операцій пов'язано з невеличким квадрокоптером Inspire, робота якого дозволила завдавати ворогу значних втрат. Це не військова техніка, і на далекі відстані він літати не міг, але, маючи доволі непогану камеру, дрон робив якісні фото, аналізуючи, які розвідники визначали позиції ворога. А, наприклад, в Широкиному далеко літати і не було потрібно. Ворог був настільки близько, що запускаючи Inspire з передніх окопів, можна було розвідати всі позиції супротивника: "За інформацією наших суміжників, близько 80% ефективності вогню нам давала саме робота безпілотника. Ми могли перед арт нальотом провести розвідку та зробити корективи, також одразу ж після обстрілу теж могли пролетіти та перевірити ефективність вогню і, можливо, ще десь додати" – пригадує Білотур.

І командири, і підлеглі відзначають, що Білотур є дуже обережним, завжди ретельно відпрацьовує кожен вихід свого підрозділу, береже своїх людей: "Білотур завжди йде перший і стримує молодь від необдуманих дій, бо вони всі гарячі і готові рватись в бій. Він завжди піклувався про своїх людей. Вони завжди ходили по конкретних задачах" – зазначає Яр, командир гаубичного артилерійського дивізіону.

Однак, яким би обережним ти не був, завжди можна попасти під ворожий вогонь. Так сталось і з артрозвідкою, під час створення спостережного пункту в тилу ворога: "Було таке, що коли ми створювали спостережний пункт, а він робиться на підвищенні, з якого добре видно довкола, нас почали обстрілювати мінометами. Ми знаємо, що у випадку, якщо ми потрапимо в нехорошу ситуацію, то наші хлопці завжди прикриють нас вогнем з гармат. Так було і цього разу" – пригадує Газні. Розвідник також зазначає, що на початку, своєї діяльності загін натрапляв на ворожі секрети та розтяжки, проте, завдяки тому, що супротивник робив їх неякісно, азовці виходили з цих неприємних ситуацій без втрат.

Є одна операція артилерійської розвідки, яку можна назвати, м'яко кажучи, авантюрною та більш ніж сміливою. Після того, як сепаратисти полишили свої передові позиції в Широкино, а дальності польоту квадрокоптера не вистачало, щоб виявити нові, було прийняти рішення провести операцію "Морський старт", подробиці якої пригадує Білотур: "Я вже давно звернув увагу на те, що рибалки на весільних човнах доволі спокійно себе почувають в морі навіть під час запеклих боїв. Тому я вирішив скористатись цією можливістю, провести розвідку. В морській операції компанію мені склав хорват Пєна. Я думав, що він трошки кращий мореплавець ніж я, але я трошки перебільшував. Та головне, що він виявився людиною, яка підтримує тебе в усіх ситуаціях до кінця. В ньому є твердість та рішучість. Ми зняли форму, щоб виглядати як справжні рибалки та в новому образі пройшли на нашому човні за позиції сепаратистів. План чудово спрацював. На нас ніхто не звертав уваги. Ми, в свою чергу, запустили квадрокоптер та відзняли все, що нас цікавило. Проте сталась одна прикрість. Сила вітру межувала з можливостями квадрокоптера, але я не хотів зривати операцію, до того ж ми вже працювали за таких умов. Коли апарат вже все відзняв і почав розвертатись назад, я зрозумів, що на його висоті вітер в рази сильніший. Inspire старався повернутись але у нього це дуже погано виходило. Якби ми були на суходолі то його можна було б посадити за 200 метрів перед собою і забрати, але ж ми в човні і садити його на воду не можливо бо він одразу ж піде на дно. Ми не могли дозволити собі втратити безпілотник, бо він нам був настільки корисним, та давав дуже важливу інформацію, що ми до нього ставились як до живого організму. Ідея розлучитись з ним була не прийнятна. Тому я почав виводити його вздовж берега, подумав, що зможу посадити апарат на березі, в місці, де нас не зможуть помітити, адже там високий берег" – проте місця для посадки на узбережжі Білотуру так і не вдалось знайти.

Розвідник дотягнув його до східної околиці Широкиного, до крайнього будинку, перед яким був зручний для посадки, рівний майданчик з гравію. На останніх кадрах, які передав квадрокоптер, було видно, як він летить на лінії електропередачі. Білотур вже наосліп натиснув на важелі керування, і Inspire все ж перелетів дроти та сів на землю. Тепер треба було забрати літальний апарат з території ворога: "Ми повернули човна до берега і почали веслувати. В цей час у Широкиному стояв Донбас, і їм здалось, що ми хочемо повернутись назад, а нас зносить течією на берег. Вони почали хвилюватись за нас і вже сформували групу, яка мала б прориватись та рятувати нас. Спрацювало почуття міжбатальйонного побратимства. Ми розраховували на те, що сепари приймуть нас за своїх, і це спрацювало. Вони нас бачили, бачили як ми підходимо до берега але нічого не робили.

Вже коли ми почали виходити на сам берег, по нам відкрили доволі щільний вогонь. Пєна зайняв позицію в комишах біля берега, а я вискочив на цю кручу, сам не розумію, як це у мене вийшло, адже її висота була метрів 15. Видершись на гору я почав шукати квадрокоптер. Не одразу знайшов цей будинок, адже згори село виглядає трошки інакше, ніж під обстрілом з землі. Я був босий і без зброї, адже на ту стіну з автоматом було не вилізти. Бігаючи від будинку до будинку я побачив вогнище, біля якого лежали дві собачі шкури і кістки, видно було що вони обварені. Сепари варили собак і їли їх. Це мене дуже вразило, я так подумав: "Якими це треба бути людьми, щоб таке робити?" Дорогою побачив наш квадрокоптер, але сепари мене теж побачили і почали стріляти по мені. Відстань між нами була досить велика, і я був впевнений, що вони не влучать. Я підбіг до квадрокоптера, який на залишку заряду світився всіма лампочками та забрав його. Я вже щасливий, що забрав безпілотник, зістрибнув з цього обриву та сів до човна. Як тільки ми відпливли від берега, обстріл одразу ж припинився. Коли вже вертались на свої позиції, я побачив хлопців з Донбасу в повній бойовій готовності. Якби вони в цей момент пішли рятувати нас, я думаю вони б дійшли до Новоазовська, настільки всі були зібрані, вмотивовані та готові прийти нам на допомогу, включаючи й штабний взвод. Більше за все мене вразив Ангел – розвідник танкової групи, у якого чомусь не було автомата, але він був в бронежилеті та з рожками. Він тоді сказав, що дорогою знайшов би, чим воювати. Для мене слова "батальйонне братство" – це обличчя бійців Донбасу, які готові були прийти нам на допомогу".

Така небезпечна місія виправдала себе, адже розвідникам вдалось добути надзвичайно цінну інформацію про позиції ворога та не наражати на небезпеку більшу кількість людей, яким би довелось йти суходолом через заміновані території, аби добути ці дані.

Розвідники високо оцінюють роботу волонтерів з Армії-SOS, які надали артилеристам планшети з спеціальною програмою для наведення гармат: "Хочу подякувати та віддати належне фахівцям з Армія-SOS, які розробили програми для артилеристів. Ми з самого початку починали працювати з цією програмою. Коли ми зайшли в Широкине, вона була ще недосконала, але містила зручні інструменти для того, щоб вести розрахунки. Планшет потребував ряду доопрацювання, але вже тоді це був зручний інструмент. Важливо, що у нас був прямий контакт з спеціалістами Армія-SOS, які одразу ж виправляли ті моменти, на які ми вказували, і присилали нам оновлення. Ми одразу ж в бойовій обстановці їх обкатували і повідомляли, що працює добре, а що треба доопрацювати. До того ж іноді працювати доводиться з ювелірною точністю, адже сепаратисти доволі часто розташовують свої позиції поряд з будинками мирних мешканців, а це як би там не було, все одно наші громадяни" – зазначає Білотур.

Азовці також багато співпрацювали з іншими підрозділами, і ця співпраця була дуже плідною: "Одного разу ми працювали з Дніпром-1. Це була перша і поки, на жаль, остання операція, коли ми за допомогою БПЛА обслуговували вогонь нашої артилерії. Наші дії були надзвичайно ефективними. При тому, що стріляли ми десь на 12 кілометрів, тоді ми добре відпрацювали та підбили дві САУ противника" – пригадує Білотур.

Білотур, Газні та інші розвідники артилерії АЗОВу разом з командиром гаубичного дивізіону та всім полком, очікують того дня, коли знову зможуть повернутись на передову та звільнити рідну землю від окупанта.

Підготував Нікополь

Конституція 1710 року

5 квітня 1710 року на загальновійськовій козацькій раді кошовий отаман Запорізької Січі Кость Гордієнко та січове товариство, городове козацтво і старшина обрали Пилипа Орлика (колишнього генерального писаря гетьмана Івана Мазепи) гетьманом, але склали умови, за якими він буде посідати довірену посаду. Кость Гордієнко від Війська Запорозького Низового та гетьман Пилип Орлик підписали ці умови, названі "Пакти і Конституції законів і вольностей Війська Запорозького". За своїм змістом цей документ є конституцією Русі-України козацької доби.

Якою мала бути козацька держава?

Західний кордон Русі, з Річчю Посполитою, мав бути по річці Случ. Східний і північний кордон не зазначені, бо з Московським царством продовжувалася війна, а згідно з шведсько-козацькою угодою 1709 року до Війська Запорозького мали відійти всі раніше загарбані Московським царством руські землі.

"Вітчизна наша, щоб у своїх кордонах, стверджених пактами від Річі Посполитої польської і від Московської держави передусім у тому: які відійшли по ріку Случ за гетьманства, славної пам'яті, Богдана Хмельницького були відступлені...". Справа в тому, що за його життя між Військом Запорозьким і Московським царством розгорнулася боротьба за володіння Білоруссю. Без будь-яких царських дозволів Хмельницький утворив Турово-Пінський і Білоруський полки, приєднав Слуцьке воєводство. Таким чином до складу руської козацької держави була приєднана більша частина Білої Русі. Тому питання кордонів Війська Запорозького на сході і півночі було доволі гнучким і залежало від конкретної військово-політичної ситуації.

Військо Запорозьке Низове мало володіти Дніпром з усіма притоками, починаючи від Перевалочної (недалеко від с. Світлогірське, Полтавської обл.) і до самого гирла, і Диким Полем від Перевалочної до Очакова. "Не має ясновельможний гетьман ані фортець будувати, ані городів фундувати, ані слобід осаджувати і в будь який спосіб ті військові угіддя пустошити, але й буде зобов'язаний до їхньої оборони чинити всіляку поміч Запорозькому низовому війську". Військо Запорозьке Низове було широкою автономією в складі Війська Запорозького.

Столицею держави визначався Київ, йому і всім городам українським з магістратами (самоврядуванням) забезпечувалися давні права.

На Русі мала панувати лише віра православна з митрополією у Києві, залежна тільки від Константинопольського патріарха. В конституції зазначалося, що "іншовірцям співжиття на Україні, а найбільше лиховірності жидівській, не давати дозволу".

Засуджувалося самодержавство як форма влади. При гетьмані мала утворитися постійна Старшинська Рада, яка складалася з генеральних старшин (генеральні писар, осавул, обозний, суддя, підскарбій, бунжучий, хорунжий), городових полковників і по одному авторитетному представнику від рядового городового козацтва кожного полку – генеральні радники. Всі члени Старшинської Ради після отримання повноважень мали скласти присягу на вірність Вітчизні, гетьману і обов'язку.

Тричі на рік: на Різдво, на Великдень і на Покрову у гетьманській резиденції мають відбутися Генеральна рада для вирішення найважливіших справ. На тій раді мають зійтись: генеральна старшина, полковники з усією полковою старшиною і сотниками; виборні посли від полків, генеральні радники і представники Запорозького Війська Низового.

Спираючись на Старшинську і Генеральну Ради, гетьман мав проводити свою внутрішню і зовнішню політику. На Старшинській раді питання, які виніс гетьман на порядок денний обговорювалися і приймалося рішення. Гетьман не мав права його приймати без Старшинської ради, але міг винести його на найближчу Генеральну раду, де питання було б остаточно схвалене або відкинуте ширшим колом козацьких депутатів. Гетьман розсилав запрошення на Генеральну Раду визначеним особам, на яку треба було з'явитися в вказаний термін, але ніхто не міг скликати Генеральної Ради самовільно.

Старшинська Рада могла дати гетьману повноваження на самостійну діяльність між Генеральними Радами, якщо ті вимагали швидкого вирішення і не мали часу на обговорення на Старшинській Раді.

Генеральні старшини мали звітувати гетьману про свою роботу і стан речей в своїй сфері відповідальності й отримувати розпорядження гетьмана. Останньому заборонялося використовувати для такого своїх особистих слуг.

Гетьман видавав дозвіл на обрання полковників, але не мав права висувати якоїсь кандидатури, а лише затверджувати або не затверджувати вибір козацтва певного полку. "Те ж таки право мають і полковники зберігати й не постановляти без вільного вибору цілої сотні сотників та інших урядників...".

Гетьман мав право листуватися з іноземними володарями, лише оповіщаючи про отримані та надіслані листи, їх зміст Старшинську раду.

Будь-які карні або цивільні справи мали передаватися до судових органів, гетьман не мав права самотужки судити будь-кого.

На утримання гетьмана виділялися податки з Гадяцького полку, Шептаківської сотні, маєтків Почепівських і Оболонських. Він не мав права їх комусь дарувати і збільшувати свої володіння.

Генеральний підскарбій "мав би в своєму догляді військовий скарб, завідував млинами і всілякими військовими приходами й повертав їх на публічну військову потребу з відомом гетьманським, а не на свою приватну". В кожному полку мало бути по 2 полкових підскарбії, які обиралися на зборі полковника, полкової старшини і посполитої (війти, сільські голови). "Ці полкові підскарбії повинні будуть, маючи реляцію до генерального підскарбія, знати про належні до військового скарбу приходи у своїх полках, їх відбирати й віддавати до рук генерального підскарбія. А пани полковники так само не повинні мати інтересу до скарбів полкових, задовольняючись своїми приходами й добрами, які належать до полкового уряду". Раз в рік полкові підскарбії звітувалися перед генеральним підскарбієм.

"...у громаді кожного міста треба обрати і привести до присяги підскарбія, підлеглого полковому підскарбію, який би мав під своєю орудою і опікою усі військові прибутки і видатки і правдиво вносив їх у облікові книги. Якщо по щорічному обрахунку тих видатків буде помічеиим у боргах і незаконних розтратах, – то їх слід відшкодувати з власних коштів того підскарбія, щоб повернути місту".

Гетьман повинен був пильнувати, щоб ні полковники, ні інша військова старшина не примушували ні до якої панщини ані козаків, ані посполитих, якщо вони не їх підлеглі. Козацькі підсусідки (помічники) і купці всі мали виконувати посполиті обов'язки. Урядовці не мали права змушувати ремісників до безкоштовної праці.

"Козачі вдови й осиротілі козацькі діти, козацькі вдови і жінки без присутності самих козаків, коли в походах, або на будь-яких перебуватимуть службах, щоб не притягалися до всіляких посполитих повинностей" і не облягалися податками.

В приватних поїздках ніхто з козацьких або посполитих урядовців не мав права просити в голови поселення, де зупинялися, підвід і коней, пригощання тощо – лише під час виконання державних справ.

Стимулювалося пожвавлення економічного життя:

– скасовувались ярмаркові збори з простих селян, які продавали продукти з свого невеликого господарства;

– податки з купців мали стягуватися лише ті, що зазначені в гетьманських універсалах.

Гетьман мав приділяти велику увагу розвитку "вільних наук", щоб Русь "наче крин у терні, процвітала поміж навколишніх іншовірних держав".

Розмір регулярного козацького війська при гетьмані мав бути розглянутий на Генеральній Раді після війни.

Конституція просякнута духом боротьби з грошолюбством і корупцією, наприклад: "постановляється, щоб ясновельможний гетьман не заводився жодними, хоч і найбільшими датками та респектами, нікому за корупції полковничих урядів та інших військових та посполитих начальств не давав".

Підкреслювався європейський характер владних відносин: "подібно до того, як генеральна старшина, полковники і генеральні радники повинні дотримуватись добрих звичаїв, належно шанувати високу гідність найяснішого гетьмана, виявляти йому відповідні його високому становищу почесті і вірний послух, – так і ясновельможному гетьманові зі свого боку пристало також мати їх за побратимів, а не за слуг, не вважати їх своїми власними підручними та не примушувати зумисне для приниження їхньої гідності ганебно і негоже вистоювати у своїй присутності, за винятком тих випадків, коли вимагатимуть обставини".

Це абсолютно суперечить пануючим владним відносинам в сусідній Московії, де всі, починаючи від кріпака, і закінчуючи генералами і князями, плазували перед царем, виявляти сліпу рабську покору. Московський цар був типовим азійським деспотом, який володів всім і всіма, мало рахуючись з думками підлеглих.

Гетьман був головнокомандуючим і головою виконавчої влади, за надзвичайних умов він міг набути і більших повноважень. Старшина мала контроль за діяльністю гетьмана, але не узурпувала владу, залишившись підзвітною гетьману і затверджуючись ним на посаді.

Оновився формат Генеральної Ради, вищого законодавчого органу Війська Запорозького – тепер це не був збір усіх козаків загалом, а лише вповноважених авторитетних представників козацької верстви. Кращі обирали з-поміж себе найбільш гідного і вручали йому разом з гетьманською булавою найбільшу владу в Війську Запорозькому, а також приймали закони, за якими мав жити руський нарід.

Мав зберегтися низовий контроль за діяльністю влади – це інститут генеральних радників, "з кожного полку по одній значній, старовинній, доброзумній та заслуженій особі". Вони мали бути тим голосом рядового козацтва і не допустити відриву правлячої еліти від державних зацікавлень. Генеральні радники мали бути "совістю" гетьмана, генеральних старшин, полковників і не давати їм ухилятися в бік матеріалізму і егоїзму. В полках городових генеральні радники "будуть разом із паном полковником городовим доглядати порядків і ними спільною радою управляти, постаючи за кривди й утяження людські".

Внаслідок більш ніж 200-річної еволюції руського козацького права модель козацької держави Війська Запорозького набула елітарного характеру. Доступ до центральної влади мали лише козаки (хоча вони складали меншість населення Русі-України), а доступ до вищих державних посад передбачав наявність високих моральних, професійних і військових навичок.

Конституція 1710 року перегукується з Націократією 1935 року, проектом Націоналістичної України Миколи Сціборського:

– сильна центральна влада;

– меритократичний характер еліти (ключовий чинник у її витворенні – заслуги, а не гроші чи зв'язки);

– відсутність загальних і прямих виборів керівника держави;

– соціальний характер держави (піклування про сім'ї козаків; захист козаків, селян і міщан від фізичної і економічної експлуатації, зловживань з боку урядовців різних рівнів; пріоритет на розвиток освіти);

– забезпечення самоврядності (магістрати в містах, виборність урядовців) на місцях в діяльності при збереженні контролю центральної влади за кадровою політикою (затвердження гетьманом обраних генеральних старшин і радників, полковників, полковниками затверджують сотників, а сотники – отаманів);

– авторитаризм (особиста відповідальність за вчинки і відповідальність керівника за вчинки підлеглих) – вищенаведена козацька кадрова політика в державному управлінні забезпечувала особисту відповідальність вищого керівника за діяльність нижчого.

Традиції козацької конституції недарма знаходять продовження в Націократії, бо вона є вершиною еволюції Української Національної Держави.

"Пакти і Конституції законів і вольностей Війська Запорозького" є значущим результатом розвитку козацького права. Вони засвідчують системність державотворчого процесу русинів-українців і козацтва як провідної верстви нашої Нації в 18 столітті.

Русин

УКРАЇНСЬКА ДИВІЗІЯ ВІЙСЬК СС "ГАЛИЧИНА"

28 квітня 1943 року – день створення Української Дивізії військ СС "Галичина". Що ж це за формування з точки зору сьогоднішньої України, держави начебто незалежної і водночас невільної духовно? Пересічний українець знає про неї небагато, переважно із джерел спотворених, поданих імперською Москвою. Але пані історія – тітка невблаганна, яка рано чи пізно розставляє все на місця.

Йшла друга світова війна. Україна кривавилась між двома кровожерними імперіями. Ні одна із імперій не була зацікавлена в українцях як нації, а тільки, як гарматному м'ясі або тільки в нашій території. Війська свого ми не мали, оскільки не мали власної держави, а доля бездержавної нації така, що всі її сини воюють у різних військових формуваннях і по різні сторони барикад. Так було у XX-му столітті під час першої світової війни, так сталося і пізніше. Брат йшов на брата за чужі інтереси.

Дивізія військ СС "Галичина" була створена вже після Сталінградської битви, коли не було сумнівів, що німецькі окупанти відійдуть, а прийдуть "совєтські", відійде Ґестапо, а прийде НКВД, компартія, тюрми, Сибір і все те, чим нас "почастували" самозвані "брати" в 1939 році.

По-друге, Україна не була суб'єктом війни, а тільки об'єктом і тільки ті, хто це розумів, усвідомлювали значення власних збройних сил, які, можливо, дуже стали би у пригоді по закінченні війни. Шахівниця геополітики могла би обернутися сприятливо для нас. Хто знає? Досвід першої світової війни показав, як Україні придалися школені в австро-угорській армії Українські Січові Стрільці. Недарма ж народ співає до сьогодні стрілецьких пісень.

А в умовах нової війни, де можна було отримати найкращий військовий вишкіл – в Червоній Армії, де не було жодної української дивізії чи полку, батальйону, навіть роти? Висновок напрошується сам – тільки німецька армія, на той час найбільш вишколена, найкраще озброєна, могла дати добру школу військової майстерності.

Звичайно ж, всі усвідомлювали, що ворог як "совєтський", так і німецький – одним миром мазані, а тому особливих надій, що ці – злі, а ті – добріші, не було. Ворога треба було бити, отже, паралельно творилися як Дивізія, так і Українська Повстанська Армія. Ці дві ланки однієї майбутньої армії розвивалися незалежно одна від одної і розуміли свою необхідність одна для одної. Вони, як дві колії для одного поїзда, торували шлях вперед – до свободи.

Між ними також була взаємодія: повстанці допомагали дивізійникам розвідкою, дивізійники допомагали повстанцям зброєю, спорядженням. Німецьке командування про це і не здогадувалось. Багато офіцерських кадрів дала Дивізія для УПА. Роман Шухевич як головнокомандувач УПА розумів необхідність створення Дивізії і схвалював це.

Сьогодні, з точки зору сучасності, дуже легко аналізувати і розставляти всі крапки над "і", а в часи війни кожна людина думає, як вижити, як зберегти родину, домівку і скільки треба мати самоусвідомлення приналежності себе до народу, щоби не піти за стадом мобілізації до чужої армії, а вибрати власний свідомий шлях. От і пішов цвіт нації, студенство, недавні випускники гімназій, ветерани українських визвольних змагань1918-1921 років, всі небайдужі – хто у загони УПА, а хто на збірні пункти Дивізії "Галичина".

Зголосилося до Дивізії 82 тис. осіб, у тому числі Тернопільська, Бережанська і Чортківська округи дали 9558 чоловік, із них Тернопіль дав 3118 чоловік. Із Тернополя прийнято 1749 новобранців. Всього ж у табори підготовки потрапило 11 тис. 578 чоловік. Головою окружної комісії військової управи Дивізії в Тернополі був Осип Гринкевич, Бережанської округи – Франц Баб'як, а Чортківської – Василь Бабій.

У Львові, Станіславі і Тернополі відбулися урочисті офіційні проводи синів, батьків, братів у ряди Дивізії. У нашому місті почалося все урочистим Богослужінням у греко-католицькій церкві Різдва Христового. У відправі прийняв участь, як розповідають очевидці події, хор із Дніпропетровська, волею долі і війни закинутий до Тернополя. Після цього відбувся загальний збір на тодішній вулиці Міцкевича, теперішній Театральній площі. Вишикувались три курені – Тернопільський, Бережанський, Чортківський. Всі усвідомлювали не роблену, офіційну, а справжню, щиру важливість і урочистість моменту.

Перше бойове хрещення після вишколу Дивізія отримала під Бродами. У деяких публікаціях можна прочитати про "розгром" Дивізії під Бродами. "Розгрому", як такого, не було, а був розбитий цілий тринадцятий німецький корпус, в складі якого і була "Галичина".

Сама Дивізія вижила: по-перше – під Броди виїхав не повний склад, в Нойгаммері залишився кожен четвертий батальйон. По-друге, якась частина Дивізії була на вишколах в інших місцях. По-третє, запасний пункт стояв у селі Куткір, який не попав в оточення. І по-четверте, Дивізія прорвалася з оточення. Частина вояків залишилася в загонах повстанців, а сама Дивізія, переформована і доповнена, після збору у певному місці, через деякий короткий час вже воювала в Словаччині проти прокомуністичних партизан. У 1945 р. вона була переформована в Першу Українську Дивізію Української Національної Армії.

Взагалі, "Галичина" воювала в складі німецької армії з умовою, що буде приймати участь у боях тільки на східному фронті. Цим вона відрізняється від інших формувань типу РОА – т. зв. "власовці", грузинські, вірменські, азербайджанські, татарські, калмицькі військові формації (переважно батальйони), загони донських козаків і інші, які пішли на службу до німців без особливих політичних застережень і воювали там, де було вигідно німцям, і проти будь-яких антинімецьких збройних сил.

Німці спробували застосувати кілька українських частин проти французьких партизанів-макі, як наші негайно ж перейшли на сторону останніх.

Існує безліч спекуляцій навколо деяких моментів існування Дивізії. Одна із таких виникла, коли після англійського полону дехто із колишніх вояків захотів емігрувати до Канади і США. Але Канадський єврейський конгрес висловив протест проти в'їзду до Канади цих українців. От і імміграційний департамент Канади подав запит про минуле дивізії. Їх цікавило, чи була "якась підстава твердити про те, що дивізія брала активну участь у винищенні єврейського населення України".

4 березня 1950 р. британський уряд надіслав відповідь: "Під час перебування в Італії ці люди були перевірені радянською та британською місіями. Вони засвідчили, що не було і немає ніяких підстав припускати, що хтось із них боровся проти західних союзників чи був задіяний у злочинах проти людства. Їхня поведінка відтоді, як вони прибули до цієї країни, була гарною, і вони ніколи і ні в чому не виказали своєю поведінкою якоїсь причетності до нацистської ідеології... За свідченням спеціальної місії Військового відомства, що мала на меті перевірити цих людей, вони пішли добровільно воювати проти Червоної Армії з націоналістичних міркувань під час окупації Західної України, коли було підписано нацистсько-радянський пакт. Незважаючи на те, що комуністична пропаганда постійно намагається зобразити їх і багатьох інших біженців як "зрадників" і "військових злочинців", варто зазначити, що жодних звинувачень у воєнних злочинах не було висунуто ні радянським, ані іншим урядом проти когось із членів цієї групи".

Сьогодні ці мужні люди вже досить літнього віку і годі сподіватися, що вони отримають якесь визнання держави як ветерани другої світової.

Ігор Аркуша,
газета "Номер Один" (Тернопіль)

БОЄЦЬ ПОЛКУ АЗОВ СПАЙДЕР ПРО ПОЧАТОК СВОГО БОЙОВОГО ШЛЯХУ В АЗОВІ

Спайдер показує відео, підписане як "Правий Сектор в Слов'янську", хоча на ньому добре впізнаються вулиця перед маріупольською міліцією і Чорні Чоловічки, що були витоком полку АЗОВ: "Он Репа, а от я йду. Гал біжить..." – каже боєць про людей на екрані.

– Коли саме ти потрапив до ЧЧ? Хто входив тоді до їх складу?

– Другого травня я, Табака, Солдат, Ярік і Репа виїхали до Києва зі Львова. Нас зустрів Собір, їхали на ельці в кузові на "Козацький". Там було багато людей, можна сказати, натовп. В більшості – знайомі з "правих двіжух", концертів, фестивалів... Мабуть, лише з Макаром я тільки там познайомився. Кіндер, Шухевич, Рафік, Природжений – всі вони вже були на "Козацькому". Перед цим у них була Римарська. Тепер же вони знаходилися тут і тренувалися. Ми побачили старих знайомих, через це і вирішили, що треба йти сюди. Андрія ще не знав особисто, але багато чув. Простіше було, коли свої вже є, легше довіряти. Напевно, тому воно й спрацювало і об'єднало так сильно. Основний склад "Чорних Чоловічків" був з "Патріоту України". Фактично, створення "Чорного Корпусу" відбулося на противагу існуючим "зеленим чоловічкам". Так як основний склад – це "ПУ", багато людей було зі Сходу України. Саме вони були в організації першими. Вже потім долучилися ми, львів'яни. Їхали люди з різних областей України – ті, що так чи інакше мали відношення до "ПУ" та патріотичних груп.

– Звісно, не всі члени "Чорного Корпусу" досі в АЗОВі, але хто запам'ятався найбільше? І що було спільним для вас тоді, що об'єднувало?

– Апис був з самого початку, Сваргослав, Віга, Муром... Єсенін, Ярік і Табака... Солдат і Репа, Душман... слабо пам'ятається насправді. Той час пригадується дивно, моментами. Всередині сиділа образа за те, що в країні таке відбувається. Ми пішли, проявили свою позицію самі, скомпонувалися. А вже Андрій дав нам такий своєрідний купол, під яким ми об'єдналися, погодилися, що він має бути головним, адже він до нас дослухався, і була певна відповідальність перед ним. Тобто, була самодисципліна. Бо якщо ми йдемо за цією людиною, то слід йти вже до кінця.

– Як довго знаходилися на "Козацькому" і куди попрямували далі?

– Вже четвертого травня ми виїхали з "Козацького" і відправилися на Схід. Пакувалися в автомобілі. Зброї на той час було небагато. Їхали дуже довго. В дорозі зламалася автівка. Їхали на бусіку. При в'їзді у Запоріжжя нас зупинили. Питалися, куди ми їдемо, довго тримали. Ми позакривали всі шторки, автоматчик стояв над нами. Відпустили. Потім ми приїхали в Бердянськ. Поселилися...

– Розкажи про свій бойовий досвід у "Чорному Корпусі". Про те, що запам'яталося найбільше.

– Брали участь в розгоні сепаратистів в Маріуполі. Вони штурмували райвідділ. Влади в місті не було. Їхали на автобусах, на КАМАЗі. Ніхто з провладних структур і не думав, мабуть, звільняти місто. Боялися навіть зайти: поставили блокпост, сховалися на вході в місто, типу, нехай все буде як є. А терористи тим часом в місті безчинства влаштовували. Ні міліції не було, нікого. А якщо й була якась міліція, то та, що прислужувала сепаратистам. Поховалися по домівках і робили вигляд, що нічого не помічають. Райвідділи поздавали, зброю поздавали. Зброя пішла у невідомі руки. Багато співробітників силових структур перейшло на сторону сепаратистів. Намагалися тримати зв'язок з усіма знайомими, що були тоді в Маріуполі. От тому і потрібен був "Чорний Корпус" – люди, що самі самоорганізувалися і зробили те, на що влада була неспроможна.

– Хто тоді був старшим?

– Старшим у нас був Черкас. Він брав нас на всі виїзди, відбирав найкращих. На той час потрібні були сміливі, навіть агресивні дії. Тюфяки у цій справі не підходили і швидко відсіювалися. Фактично, вже відбувалося створення АЗОВу, і не кожен був морально і фізично готовий стати основою цього на сьогодні потужного військового формування. Хто побоявся – той просто пішов. Але таких було небагато.

– Яка тоді була у вас екіпіровка? Чи була зброя?

– Знайшли чорну форму, знайшли бронежилети дешеві, які в принципі сильно б і не захистили, якби щось сталося. Так чи інакше, ми весь свій цивільний одяг лишили на "Козацькому", і тепер у нас була тільки ця чорна форма. Щодо зброї – спочатку мали лише залізні палиці, потім відбирали зброю у сепарів. Вже згодом, з набуттям офіційного статусу, зброю нам почали видавати.

– Чи була змога навчатися користуватися зброєю і взагалі вчитися військовій справі? Адже в більшості ви були звичайними цивільними хлопцями, що не мали бойового досвіду.

– Палій, Вітус – вони знались на зброї і все пояснювали нам. Пояснювали, показували. Були там хлопці, що також служили і могли допомогти тим, хто не розумів нічого. Я в зброї більш-менш розбирався, бо колись давно їздив на стрільбища. Інших вчили. Потім хлопці між собою вже обмінювалися знаннями. Все йшло як ішло, бо довго обучатися часу не було, тому вчилися на ходу. А коли навчатися? Звісно, був полігон, навчалися тактиці – але все це поспіхом, бо мали допомогти цивільному населенню, що потерпало від дій терористів.

– Скільки було виїздів, бойових завдань ще до перетворення "Чорного Корпусу" на батальйон АЗОВ?

– Виїздів взагалі було багато. Але все відбувалося надто швидко. І тепер, замислюючись, навіть не віриться, що все вкладається в такий невеликий проміжок часу. Деякі моменти пам'ятаю сумбурно. От на чому ми їхали в Київ? На автобусі? Не пам'ятаю... Пам'ятаю, як на КАМАЗі їхали всередині зі зброєю, але куди... не пам'ятаю... Настільки всього було багато, і все відбувалося швидко, емоційно...

– Наразі ідеологія полку АЗОВ займає важливе місце у об'єднанні бійців. Як з ідеологією було тоді?

– Через те, що хлопці були з різних течій та організацій, ідеологія у нас дещо різнилася. Та всіх об'єднувала ідеологія патріотизму, націоналізму, любові до власної країни. Нічого іншого і бути не могло. Тоді нас все це разом і тримало. Ми тоді нікому не довіряли. Важливим стало поняття "наші". Це був юнацький максималізм, який спрацював в усіх однаково.

– На початку свого існування "Чорні Чоловічки" не мали офіційного статусу, тож небезпека чатувала на них і з боку сепаратистів, що мали набагато небезпечнішу зброю, і з боку влади, що могла засудити таку діяльність. Думали про це?

– Ми йшли як фаталісти. Знали, що все може закінчитися загибеллю. Відсиджуватися вдома, чекати на кращі часи – це був не наш варіант. Ми побачили в Білецькому силу і пішли за ним. Я завжди був за законність, але по закону нічого змінити ми не могли, бо він не передбачав ситуації, що склалася тоді в країні. Як довести, що ти повністю правий у своїх діях, своїх вчинках? Ми не могли знати, що нас через місяць не засудять за нашу діяльність, але тоді був такий час. У нас все будувалося на націоналістичних принципах. Кожен з нас відповідав перед власною совістю і по совісті чинив.

– Але все-таки, перед ким ви тримали відповідальність в цілому?

Відповідальність тримали перед командирами. Черкас командував, Андрій постійно з нами був, його слово не порушувалося. Вітус, Собір, Палій, Хорст та інші – достатня кількість людей, які допомагали, пояснювали, якщо треба було контролювати процес. Не можна було людей відпускати на самоплив, треба було все одно їх контролювати, збирати в купу.

– Можна сказати, що полк формувався на основі складу "Чорного Корпусу"?

– Звісно. Побудував полк Андрій з Черкасом та іншими людьми, що робили багато для цього, старалися. Звісно, без цих людей, що пішли за Андрієм Білецьким, нічого б і не було. І без нього вони б лишилися компанією людей, які просто щось хочуть зробити, але не можуть без лідера. Це все взаємопов'язано. Кожен з нас мав свою думку і йшов за своїми переконаннями.

– Ти пов'язав життя з АЗОВом, і наразі твоя думка не змінилася?

– Я зробив свій вибір і буду продовжувати йти по цьому шляху. Тоді хотілося все змінити: різко, швидко. Сьогодні ми теж змінюємо світ навколо себе на краще – тренуємося, готуємося до нових перемог.

Розмовляла Нава

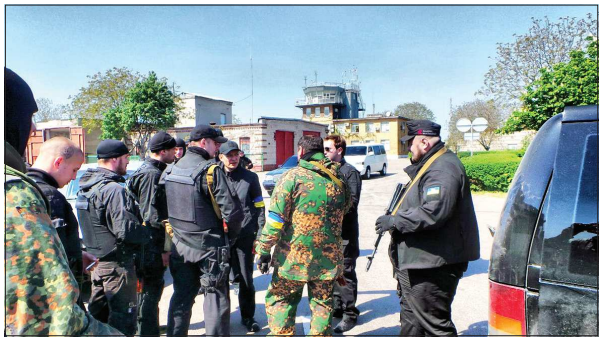

БОЄЦЬ ПОЛКУ АЗОВ ПРИРОДЖЕНИЙ ПРО БІЙ НА РИМАРСЬКІЙ ТА КЛЮЧОВЕ ЗНАЧЕННЯ "ЧОРНОГО КОРПУСУ" У СТВОРЕННІ АЗОВУ

Він був у складі "Чорного Корпусу" від початку. Ще до появи "Чорних Чоловічків" боєць спілкувався з основним складом цієї організації: "По суті я не приходив в склад "Чорних Чоловічків", я був в основі їх формування. Після звільнення з ув'язнення Андрія Білецького – знаходився поруч з ним. Адже знав, що на нас з Андрієм чекає справжня боротьба".

І боротьба їх справді чекала. Продовжується вона і до нині, але вже для великого військового формування, що має на своєму озброєнні важку техніку, чисельний склад бійців, які навчалися і продовжують навчатися у найкращих в своїй справі. А також – багато перемог, завдяки яким Україні вдалося втримати і звільнити значну частину своєї території, населених пунктів, мирних жителів, які потребували захисту.

Природжений розповідає, що відлік існування "Чорного Корпусу" можна починати якраз з харківського протистояння: "Чорні Чоловічки" з'явилися після подій на Римарській. Головною метою наших дій тоді було не допустити розгул сепаратизму в Харкові".

"Чорні Чоловічки" на початку були не масовим формуванням – максимум 30 чоловік. І ніхто тоді не міг припустити, що саме з цих людей згодом сформується велика військова сила – батальйон, а тепер вже полк АЗОВ, хоча минув не такий вже великий проміжок часу – два роки. Самою своєю появою молоді люди намагалися заявити про свою боротьбу і разом з тим непоборність перед агресією з боку Росії і її бойовиків: "Щодо назви, то назвалися ми так у відповідь на появу "Зелених чоловічків", що творили беззаконня в Криму".

Ще тоді, коли військове формування зароджувалося, існували принципи побратимства, адже більшість "Чорних Чоловічків" належали до патріотичних течій – це були соратники з "Патріоту України" і Майдану: "Це були хлопці лише правих поглядів", відзначає Природжений.

Вони об'єдналися швидко, з'являлися все нові члени "Чорного Корпусу" – майже всі знайомі між собою та єдині у поглядах на ситуацію в країні та те, як слід діяти в ситуації, що склалася. Це була патріотично налаштована молодь, хлопці, які довго не замислювалися перед тим, як покинути рідні міста і близьких людей. Вони вважали своїм боргом почати боротьбу за власну країну: "Нас об'єднувало одне – боротьба за Україну. Після перемоги Майдану до нас на землю прийшов ворог з іншої країни. І в цьому випадку сидіти дома і дивитися на те, як знищують Батьківщину – просто неприйнятно".

Звісно, у хлопців не було потрібних для участі у військових зіткненнях знань, підготовки, озброєння і екіпірування, але вони тренувалися та навчалися самотужки: "Зброї у нас на той момент не було. Тренувалися ми самі. Ті, що дещо вміли, показували іншим. Рукопашного бою навчав Адік, ножового бою – Полуботок. Вже пізніше з'явилися помпові рушниці, користуватися ними навчав нас Вітус".

Власне кажучи, на початку Чорні Чоловічки йшли на зіткнення з непогано озброєними завдяки "руському миру" сепаратистами практично голіруч – тримаючи в руках залізні палки і "Коктейлі Молотова", але раз за разом перемагали, відтісняли з населених пунктів. Головною зброєю "Чорного Корпусу" тоді була саме Ідея – те, у що вони вірили і ладні були віддати життя, тільки б захистити від проросійських бойовиків цивільне населення і Рідну Землю. Такою самовідданістю і вірою не могли похвалитися сепаратисти, вони не керувалися любов'ю до власної Землі і власного народу, тож і перемога була для них далекою та недосяжною.

Саме події на Римарській Природжений називає тією найважливішою битвою, що не дозволила Харкову повторити долю Донецька, Луганська і Криму: "Думаю, події на Римарській – це переломний момент у Харкові. Після цього фанати вийшли на вулицю відстоювати місто разом із звичайними містянами. Ну і, звісно, ми вже в складі "Чорних Чоловічків" приїжджали наводити порядок".

Тоді вони ще не мали особливого бойового досвіду, але було розуміння того, що не можна здавати Харків сепаратистам. Розуміли хлопці і те, що без них цивільне населення просто не впорається з навалою агресивно настроєних, озброєних сепаратистів. Природжений каже, "Чорні Чоловічки" тоді повірили в себе і в те, що вони зможуть зупинити ворога, натхненні командиром: "Завдяки рішучим діям Андрія Білецького і нашим діям Харків ми відстояли. Мені шкода, що не знайшлися такі люди в Донецьку".

Ті події назавжди закарбувалися у його пам'яті: "Нападу на Римарську ми чекали тижні зо два. "Ватники" все не наважувалися. На площі якийсь мітинг був, сепаратистів зібралося немало. До вечора їх зібралося близько двох сотень чоловік. У них були помпові рушниці і калаші. Вони почали штурм. У нас теж були помпові рушниці і "Коктейлі Молотова". Але кількісно ми значно програвали. Втім, відсіч давали в жорсткій формі. Тоді нам вдалося знищити двох бойовиків. З нашого боку не постраждав ніхто".

Як же "Чорним Чоловічкам" вдалося вистояти проти такої кількості озброєних сепаратистів, Природжений пояснює тим, що незважаючи на відсутність особливого бойового досвіду і вмінь, притаманних військовим, хлопцями не заволоділа паніка та страх. Навпаки: "На Римарській ми діяли злагоджено і дисципліновано. У нас не було хаосу. Кожний відповідав за поставлену перед ним задачу, виконував її. Хтось підносив "Коктейль Молотова", хтось відповідав за конкретні двері...". Такі дії "Чорних Чоловічків" легко пояснити, адже значна їх частина брала участь в подіях на Майдані: "Багато хто з нас був з досвідом після Майдану". Вже там вони навчилися дослухатися і довіряти одне одному. Розуміли, що лише спільними діями вони можуть досягти успіху і перемоги. Прикриваючи одне одного – не втратити жодного побратима, а саме це є найважливішим.

"На мій погляд, найбільше відзначилися Вітус і Рем" – пригадує Природжений і зазначає, що всі хлопці тоді чинили відважно і самовіддано. Не скажеш цього про сепаратистів, які, маючи зброю і кількісну перевагу, все ж не могли впоратися з "Чорними Чоловічками": "Ватнікі" хоч і були озброєні, але серед них панував хаос і повний безлад. Серед тих, хто нас атакував, був і Моторола. До речі, на вулиці нам допомагали фанати, які в підворотнях ловили сепарів".

"Ми знали, що до нас їде підмога з Києва та Полтави, і могли протриматися до їх приїзду. Але приїхав мер, і почалися переговори. Нам довелося покинути приміщення" – розповідає боєць.

Природжений впевнений, що якби була змога у "Чорного Корпусу" захистити й інші міста, все б склалося інакше. Якби українська влада та армія, інші добровольчі формування так само швидко зреагували на безчинні дії сепаратистів, їм би не вдалося захопити жодного міста України: "Впевнений, якби інші добровольчі підрозділи поїхали в Донецьк, як ми тоді в Харків – війни б в Донецьку не було, не було б того беззаконня, що панує там зараз. Втім, не було у них такого лідера, як у нас, який би їх повів за собою. Тому після Харкова почалося АТО. В Слов'янську почалися бої".

Невдовзі, після протистояння в Харкові, "Чорні Чоловічки" попрямували до Маріуполя, що згодом став форпостом України – містом, яке вистояло та побороло наступ сепаратистів, а згодом було звільнено від проросійських бойовиків за допомогою батальйону АЗОВ: "Ми вирішили обрати маріупольський напрям, адже в Маріуполі на той час йшли захоплення державних установ".

"Можу сказати з впевненістю, що "Чорні Чоловічки" стали основою АЗОВу. Без них АЗОВу б не було" – підсумовує Природжений.

І, пригадуючи створення "Чорного Корпусу", склад "Чорних Чоловічків", які стали фундаментом у будівництві полку АЗОВ розумієш, чому тут панують принципи побратимства та віри в Ідею Нації. Цей полк відрізняється від інших військових підрозділів, адже його рушійна сила – віра бійців у свою країну та власні можливості для подолання будь-якого ворога. Саме тому тоді сепаратисти боялися людей в чорній формі, що, майже неозброєні та недосвідчені у військовій справі, долали їх. Саме тому бойовики бояться їх зараз, бо ідейна міць АЗОВу тепер підкріплена залізною міццю озброєння та досвідом боїв і перемог.

Нава

АЗОВСЬКИЙ ВИХІД НА ПРИДНІСТРОВ'Я

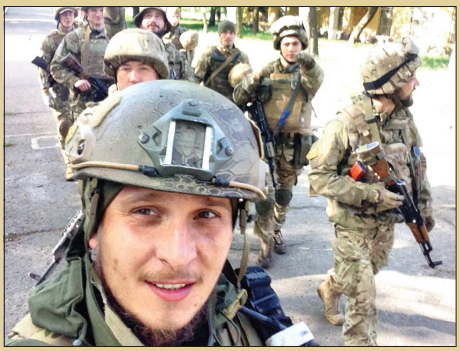

Замкомандира 4 сотні полку АЗОВ Солдат розповів про те, яким був перший виїзд полку на територію, що колись постраждала від російської агресії – Придністров'я. Що цікавого відбувалося під час цього виїзду, і як поставилося до АЗОВу місцеве населення читайте далі.

– Привіт, Солдате! Давай з самого початку: коли ви дізналися про це завдання?

– Десь приблизно за тиждень до виїзду. Дізналися, яким способом будемо висуватися. 2 населених пункта. Дізналися кількісний склад, склад бронетехніки, машин. Поділили. Тилові служби, служби штабу полку займалися логістикою, забезпеченням. Вони виїхали на добу-дві раніше. Тобто, якраз коли Спартакіада проводилася, в цей час хлопці вантажили машини з речами та їжею. Після цього, коли вже був відомий день висування, дочекалися, висунулися, сформували колону та виїхали.

– Як діставалися до пункту призначення, адже дорога далека?

– Наша колона, я був старшим у групі 4 сотні, висунулася на Маріуполь. Там ми приєдналися до 3 сотні Хіміка. Також до нас приєдналися бійці Національної гвардії. Вишикувалися, отримали картки радіоперемов і поїхали в населений пункт Котовськ. Те саме зробила пізніше друга частина сотні разом з Гатті. Вони приєдналися на Юр'ївці до Редіса і з ним висунулись в Петроєвдокимівку.

Ввечері ми всі доїхали до Ніколаєва. За містом в полі переночували в наметах, нас там нацгвардійці прихистили. Там зустрілися дві колони, переночували, а зранку знову спочатку ми виїхали, а потім вони. Ми поїхали в Котовськ, а вони – в Петроєвдокимівку. Ми в обід приїхали до Котовська, розмістилися в колишній якийсь частині. Будинки абсолютно нежитлові. Там світла було трохи і холодна вода місцями. Кинули каремати, спальники, речі. Розставили охорону бази, тому що територія бази була прохідною, і цивільне населення, діти ходило по ній. Так ми розмістилися в Котовську.

– Які задачі поставило перед вами командування?

– Основні задачі ми отримували відповідно до розкриття Бугаєм, командиром зведеної групи, конвертів. Тобто, спочатку все подавалося як навчання. Ми отримували сигнал, наприклад, протягом трьох днів провести заняття за певними темами: протидія незаконним військовим формуванням, протидія диверсійно-розвідувальним групам, організація засідок, заслонів, тренування по радіоперемовам, тренування по таємним засобам спілкування (жестами), облаштування ВОПів і виконання навчальних стрільб. А відповідно до того, як ми виконували ці завдання, тобто, проводили заняття, розписали, які взводи в якій послідовності що роблять, це все перевірялося співробітниками Національної гвардії. Вони записували недоліки, таке.

Десь на другий день отримали завдання по організації міні-параду в центрі Котовська в районі залізничного вокзалу. Відповідно, все хлопці, наскільки дозволяли умови, вдяглися чисто та красиво. В повній бойовій, але з порожніми "рожками" в автоматі.

Приїхали, виставили колону бронетехніки. Прочитали молитву місцевому населенню, воно подивилося, як у нас це все відбувається. Але, так як цей захід не сильно був анонсований місцевою владою, то люди дізнавалися вже тоді, коли ми там стояли. Найбільшу зацікавленість це, звісно, викликало у дітей. Вони лазили по техніці, міряли каски, роздивлялися, як виглядає автомат. Крім того, був якийсь місцевий телеканал Котовська, який теж брав у нас інтерв'ю про машини: що вони, звідки, для чого. Протягом двох-трьох годин проводився цей мітинг з метою демонстрації як боєготовності АЗОВу, так і з метою, щоб місцеві жителі дізналися, що з себе представляє полк. Які ми насправді. Нас представляли фашистами, що їдять дітей, але, після розмов із нами, вони чогось наполегливо відмовлялися в це вірити.

– Не дивно, бо саме така соціалізація АЗОВу та наближення до громадськості найбільше впливає на розвінчування абсурдних міфів. А що ще тренували?

– На патрулюваннях ми отримували інструктаж співробітників поліції відносно людей, що підозрюються у скоєнні якихось злочинів. Тобто, в кожній нашій броньованій машині, які їздили на патруль, були "орієнтировки": чоловіки, жінки, що скоїли злочини різних ступенів важкості. В перший же день патруля ми отримали інформацію, що по Котовську пересувається сіра "Лада-99". Водій такий-то. У нього, можливо, у багажнику є вогнепальна зброя – Автомат Калашникова.

Після цього на третій чи четвертий день проводилися заняття. Спочатку вивчали теми, потім відпрацьовували в полі. Навчання по протидії диверсійно-розвідувальним групам. Тобто, серед складу 3-4 сотень були відібрані групи по дві людини, які виконували роль диверсійної групи. У них було своє завдання – дійти до фінішу. Інші повинні були робити заслони, засади і перешкоджати цьому. Наскільки я знаю, всі групи зі своїм завданням впоралися.

Наступного дня, знову ж, отримали завдання по організації патрулювань по місту. Але це вже більше функція Нацгвардії стосовно підтримки громадянського порядку. Не буду казати за інші групи, але в останній день, коли ми патрулювали, спочатку наші хлопці в обід зупинили місцевого сепаратиста. Я прийшов, представився, хоча міг цього не робити, пояснив, чому ми тут зі зброєю – тому що ми військовослужбовці і вміємо з ним поводитися. Але він все одно продовжував провокаційні дії, в результаті чого він пообіцяв, що підірве нашу машину. Поряд в цей час знаходився співробітник СБУ, який викликав підкріплення, і чоловік був арештований та доставлений у відділ. Пізніше був переданий співробітникам МВД, порушена кримінальна справа щодо погроз вбивством військовослужбовців.

Після обіду були затримані дві вантажівки з металобрухтом. У водія не було прав та документів на цей груз. Були викликані співробітники місцевої поліції Котовська. Вони приїхали, оформили та забрали у відділ. Тобто, всі ці випадки занесені в оперативний журнал поліції Котовська. В цілому, все пройшло нормально.

Після цього отримали завдання висунутися в Одесу для надання допомоги Національній Гвардії в частині контролю за цивільним і громадським порядком. Було відібрано близько 50% третьої сотні, 50% першої сотні, четверта сотня на бронемашинах. В основному, колона складалася з розрахунку, що це будуть бронемашини. Тобто, "Спартани", "Козаки", "Шреки".

– І все ж, як ставилося місцеве населення до вашого перебування там?

– Спочатку відсотків 90%, напевно, насторожено. А в кінці, думаю, 50%, як і скрізь. Після того, як батьки бачили, що їх діти лазять по техніці, і нічого страшного з ними не відбувається, самі підходили до нас поспілкуватися. А після того, як дізналися, що половина хлопців приїхала з АТО, де приймала участь в бойових діях, вони хоч трохи, але цим перейнялися. А ще більше вони перейнялися цим, коли на другий-третій день побачили, що хоч ми всі бородаті та в татуюваннях і носимо не українську форму, тобто, виглядаємо для них дивно, не так як Збройні сили, ми не купуємо алкогольну продукцію. Їх чомусь дуже здивувало, що ми ходимо вже третій день тверезі, робимо їм виторг, в основному, на каві та печиві. Бо не цікавить.

– Умови для проживання, харчування – як це все організовувалося?

– Харчування – польова кухня. Друже Друїд, наш незмінний кухар, нас годував. Готував з того, що йому дали в дорогу: крупи, перловка, макарони, тушонка. Супи варив. А розміщувалися, я ж кажу, в одній з закинутих казарм. Там була лише холодна вода і світло. Декілька розеток ще полагодили, купили в господарському магазині купу переносок. На всіх всього вистачило. Спали на кераматах у спальниках. Все нормально. Стріха над голової була, відносно тепло, ніде не задувало.

– Добре, що азовців не лякають важкі умови. Навіть морально загартовують. Поговоримо про новий досвід, який ви отримали на цьому виїзді?

– Тренування. Місцевість трохи інакша за нашу. Два дні тренували засади, заслони, протидію ДРГ. Ділилися на групи: одна імітує ДРГ, інша робить засаду. Попрацювали, подивились, знайшли свої помилки. Внесли корективи. Мінялися місцями і знову відпрацьовували. А стрільби – стандартне тренування, що корисне та потрібне нам щодня.

Нове – стрільба із-за укриття зі зміною позицій, тобто, вліво стрільнув два патрони, вправо, перезарядив, з коліна... Головне, що хлопці в цілі попадали. Стикнулися також с тим, що треба було зі ста метрів стріляти чергою. Патрулі, заняття, охорона бази – це все пройшло нормально.

– Бійці не обурювалися тим, що виконують роботу, схожу на міліцейську? Не було такого: "Я військовий, тому не хочу цим займатися"?

– Щось схоже проскакувало, звісно. Але не настільки ми там займалися такою роботою. Ми не стояли на блокпостах з палицями, не зупиняли машини, як це роблять співробітники поліції. Враховуючи, що у повноваженнях і функціях Національної Гвардії, куди входить полк АЗОВ, є охорона громадянського порядку, нічого страшного в цьому немає.

Звісно, хлопцям хочеться виконувати якісь специфічні функції та більш серйозні задачі. Але для тих, хто недовго в полку, це було дуже корисно в плані хоча б організації виїзду з того ж гарнізону. Щоб вони знали, які речі із собою треба брати. Замість цивільних речей краще взяти із собою "Gortex" від дощу чи другу пару берців, замість гарних футболок – комплект білизни, посуд і якісь медичні засоби.

Чи будуть продовжуватися такі операції в інших регіонах, поки що не відомо. Все залежить від командування. Ми, в свою чергу, завжди готові.

Розмовляла Лада

ПЕРШЕ БОЙОВЕ ЗІТКНЕННЯ АЗОВУ

7 травня 2014 року добровольці АЗОВу вперше билися з бойовиками ДНР. Тоді недалеко від селища Мангуш сепаратисти обстріляли автобус батальйону (нині полку) та важко поранили водія.

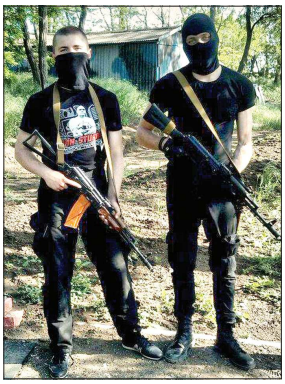

Боєць АЗОВу **Трумен** згадує: "Наше перше бойове зіткнення відбулося, як тільки ми потрапили на нову базу та отримали зброю і боєкомплект. Нас всіх терміново викликало командування та повідомило: поступила інформація, що в цей час проросійські елементи та провокатори планують захопити адміністративні будівлі у Маріуполі. Міліція просить у нас допомоги, тому потрібні добровольці для захисту від нападів сепаратистів. Одна умова – через загрозу життю цивільних мешканців вогнепальну зброю вирішено було не брати. Тому озброїли нас гумовими кийками, протиударними радянськими шоломами та слабкими бронежилетами, нездатними захистити від бойової кулі. Саме вогнепальної зброї було декілька одиниць, і її було наказано використовувати в екстрених ситуаціях. Їхати визвалися близько 30 бійців, інші залишились для охорони бази.

Розгрузились по трьом машинам – одна "маршрутка", в якій опинився і я, та два великих автобуси, в одному з яких знаходився десяток хлопців з Луганська. Пізніше вони й прийняли на себе вогонь ворога.

Так вийшло, що під час подорожі від втоми я заснув – ми дуже багато подорожували по всьому Маріупольському напрямку. Стояли на варті, не встигали виспатись. Прокинувся від того, що мене хтось сильно штовхнув на підлогу. На одну з моїх рук хтось наступив, поворушитись я не міг. Сваргослав, що був поруч, почав кричати, щоб я надів каску, яка кудись закотилась. Зверху хтось переповзав через мене. І тут я почув стукіт куль по правому борту автівки. Всі вляглися на підлогу. Одна з куль потрапила у шию водію, інші потрапили у вікна та правий бік маршрутки.

Мій побратим Одеса вибив тріснуте скло та сів прямо навпроти вікна, затуливши його та нас бронежилетом, який навряд чи захистив від кулеметного калібру (пізніше ми дізналися, що на нас була підготовлена засідка з кулеметним розрахунком).

Я зміг поворушитись, знайшов свою каску, підповз до Одеси та надів її йому на голову. Іншою рукою витягнув пневматичний револьвер Флобера, толку від якого не було взагалі. Ті, хто мав більш ефективну зброю – карабіни, помпові рушниці та травматичні пістолети (один з наявних карабінів ще й заклинило), – повибивали вже пробиті вікна в маршрутці та збиралися стріляти по команді, якої так і не пролунало.

Весь цей час водій з пораненням маневрував та вижимав з автобусу максимум, щоб найскоріше доїхати до бази. Для підняття духу я почав співати якусь пісню, яку підхопили всі інші, хто був у машині. Пісню ми співали аж до того моменту, як опинилися на базі, де на нас вже чекали наші побратими, озброєні та готові вступати у бій".

Командир полку **Черкас** коментує ті події наступним чином: "Під Маріуполем 7 числа була засідка на АЗОВ, який їхав до портового міста, щоб вибити з нього противника. Засідка була зі зброєю. 5 числа нам видали зброю, але не всім. Хлопці в першій машині були зі зброєю, а у другій та третій машинах хлопці їхали з палками. Першу машину обстріляли, друга та третя обігнали її та проскочили дану ділянку. Зав'язався бій. Хлопці відбились на відмінно. Застрелили одного кулеметника, взяли в полон Ігоря Какідзянова (міністр оборони ДНР), ще двох поранили, яких забрала інша група та відійшла до Маріуполя. 7 числа ми зайшли під Приморський райвідділ, де розігнали натовп агресивно налаштованих проросійських громадян. Взяли 15-20 сепаратистів, передали їх в СБУ та відбили заблокований Приморський райвідділ. Чого його блокували? Тому що за день до цього взяли основних сепаратистів в Маріуполі. Міліція відпрацювала дуже добре, вони взяли верхівку угрупування та тримали їх у себе. Ми вислали своїх людей на захист".

Лада

ІНОЗЕМЦІ В АЗОВІ:

ЩО КЕРУЄ ГРОМАДЯНАМИ ІНШИХ КРАЇН, ЯКІ ЙДУТЬ ЗАХИЩАТИ УКРАЇНСЬКУ ЗЕМЛЮ

Їх історії різні, але в дечому вони схожі. Громадяни Росії, які з активізацією Майдану в Україні намагалися створити такий самий Майдан на території своєї держави, або під час військового конфлікту двох сусідніх держав вибрали сторону українського народу. Тепер їм закрита дорога назад, та й вони самі не дуже намагаються повернутися туди, де панує тоталітарний режим. Тут вони знайшли нових друзів, дехто перевіз сюди свої сім'ї. Вони сумують за рідною землею як такою, але не можуть жити в умовах повної відсутності будь-якої свободи.

З початком вторгнення в український Крим російського агресора багато росіян не побоялися відкрито засудити дії влади. Були такі, що покинули землю, на якій зростали, та відправилися захищати Україну, що стала для них другим домом. Домом, де вони можуть вільно думати і говорити, а також боротися за власні права і переконання.

Деякі росіяни, що служать в полку АЗОВ не бояться показувати обличчя, адже про їх перебування тут відомо не лише рідним і друзям, а й силовим структурам, що їх розшукують в Росії, аби запроторити за грати. Тож бійці відкрито розповідають власну історію.

Історія перша. Варяг

26 березня виповнився рівно рік, як боєць полку з позивним **Варяг** знаходиться в АТО. Родом він з Росії, з Южно-Сахалінська: "В Росії займався підтримкою Майдану, мав свій інформаційний проект, внаслідок чого в Росії на мене відкрили карну справу, оголосили в федеральний розшук. Я одразу ж поїхав в Україну. Одразу, з перших днів, почав шукати виходи на АТО, щоб потрапити туди. Займався формуванням "Російської Роти", з часом цей проект довелося закрити. Після цього пішов в АЗОВ".

Щодо можливості повернутися додому він каже: "Повертатися зараз – це сісти років на двадцять в тюрму. Якщо почне розхитуватися режим – інша справа, адже я хотів Майдан в Росії, тому і підтримав його в Україні. Якщо буде шанс це реалізувати – звичайно, поїду додому".

Мама таку діяльність бійця не надто підтримує, а от дружина переїхала сюди разом з ним. Про ставлення друзів **Варяг** каже: "На даний момент більшість моїх друзів лояльні до України. Навіть ОМОНівці в минулому, з якими певним чином колись був знайомий, питають, як в АЗОВ потрапити" – сміється хлопець.

Історія друга. Гріф

Боєць з позивним **Гріф** народився в м. Маріуполі, а все своє життя прожив на Далекому Сході. З розпадом Радянського Союзу його батько принципово не схотів давати присягу Україні, тож перевівся у Росію.

"В Україну приїхав рік тому, хотів подивитися на все своїми очима. Моя проблема полягала в тому, що мовчати у мене не виходило. Я почав дуже багато про це говорити, завів блог, і вся ця діяльність моя розвивалася до тих пір, поки я остаточно для себе не вирішив поїхати в Україну".

Знайомі ж бійця таку його діяльність здебільшого не підтримували: "Абсолютна меншість знайомих відносилася до цього позитивно. А більшість середньостатистичних росіян відносилися доволі негативно і досі так само відносяться".

Отримує він негативні повідомлення і в соціальних мережах, та це не змінює його поглядів: "Кожний день люди пишуть мені, який я "укроп", "бандеровец", і що мене треба вбити, але мене це скоріше забавляє. Їх негативна реакція на мою діяльність швидше за все говорить про її ефективність. В будь-якому випадку, я радий тому, що приїхав сюди, своїми очима на все подивився і не мовчав, бо в іншому випадку довелося б домовлятися із власною совістю, а цього робити мені не хотілося. Більш того, коли я оцінив ситуацію в Україні вже своїми очима, то вся ситуація мені здалася дуже несправедливою, тому я пішов в полк".

Повернутися в Росію **Гріф** також не може: "Дорога назад мені абсолютно закрита. Нещодавно до моїх батьків додому приходили співробітники міліції, щоб впевнитися, що я дійсно в Україні. Сьогодні в Російській Федерації мені лише за мою думку можуть "впаяти" років 15. Бо, живучі в Росії, не можна казати, що Крим не наш і Путін не наш Президент, а також казати, що тобі не подобається те, що відбувається. Батько записав мене в зрадники та сором родини, адже для нього як для підполковника армії РФ це дуже коробляча обставина. Але я абсолютно впевнений в правильності свого вчинку".

Історія третя. Помор

Помор родом з Мурманська. Приїхав в пошуках політичного прихистку, бо з самого початку активно підтримував Україну, організовував політичні партії, різні заходи – звичайно, опозиційні, антипутінські: "Коли був Майдан – я Майдан підтримав. Почали заводити карні справи, довелося поїхати".

Втім, їхав боєць в Україну не з метою воювати. Він рятувався від російської тоталітарної машини і, звичайно, хотів підтримати нашу країну: "Після того, як два місяці прожив в Україні, усвідомив, що тепер вже її мешканець і маю її захищати. Пішов на фронт. Брав участь в операції у Широкиному, був поранений".

На батьківщині тепер його нічого хорошого не чекає: "Плаха або тюрма – нічого краще. До зміни політичної ситуації, а зміна ця – не перевибори. Політика не в особистостях, не в Президенті. Вона в системі. А система та сама – радянська. Якщо ця система не зникне, цей великий ГУЛАГ, то нікому з нас немає шляху назад. Нас навряд чи навіть посадять, скоріше просто вб'ють".

Не твоя війна?

Для когось може виглядати дивним бажання захищати не свою Батьківщину, вибір на користь іншої країни. Але ці бійці дають зрозуміти, що вони тут, бо відстоюють своє право на власну позицію та її висловлення, право казати правду без остраху бути покараними за неї. Вони зробили неймовірно важкий і серйозний вибір, не лишивши собі зворотного шляху. Це сильні, рішучі люди з сильною життєвою позицією, які зміцнюють полк своєю вірою в справедливість для українського народу.

Нава

Всі дороги ведуть до АЗОВУ

АЗОВ об'єднав в своїх лавах людей з різним військовим досвідом. Одні зовсім не служили, інші, коли прийшли, вже були професійним військовими. Проте були й такі, хто відслужив певний строк в інших підрозділах та перевівся до полку. Причини різні, проте всіх об'єднує розуміння того, що АЗОВ ледь не єдиним підрозділом, націленим не стільки на мир, скільки на перемогу.

Нікополь

■ ***Нікополь:*** *"Найважливіше в АЗОВі – це вмотивовані на перемогу командири та рядові бійці, ідейні воїни, які налаштовані на перемогу, а не просто відбути строк відрядження в АТО за посвідчення УБД"*

"Я в АЗОВ хотів попасти після Широкинської наступальної операції. Заповнив анкету і чекав відповіді, а в цей час потрохи збирав речі та спорядження. Проте, до того, як отримати відповідь на свою анкету, мені принесли повістку з військкомату та направили до Національної гвардії. За два дні прийшла і відповідь з АЗОВа – "Ви нам підходите. Коли зможете приїхати на АТЕК?" – в телефоні прозвучав приємний жіночий голос. З цього часу я почав шукати спосіб перевестись. Це було значно складніше, ніж мені тоді здавалось. Дівчина, яка дзвонила і питала, коли я зможу приїхати на АТЕК, пояснила, що до АЗОВа не переводять, і мене чекають після закінчення служби за мобілізацією.

Я продовжив службу в одній з дніпропетровських військових частин НГУ, при цьому не полишаючи спроб перевестись. Мене призначили командиром стрілецького взводу, а трохи згодом командиром стрілецької роти. Після першої ротації отримав звання лейтенанта. Мій взвод, а згодом і рота займали позиції на блокпостах 13 та 13Б. Після того, як Нацгвардія була відведена з першої лінії оборони, мій підрозділ було виведено на "Море", до аеропорту Маріуполя, а потім розпорошено по другій та третій лініям оборони на взводних опорних пунктах. Саме знаходячись на "Морі" мені вдалось знайти контакти кадрової служби АЗОВа. Друг Апостол разом з ще двома побратимами після короткої співбесіди та ознайомлення з моєю справою сказав, що я підходжу, і вони займуться моїм переводом. Так я вдруге почув, що підходжу АЗОВу, але процедура переведення виявилась настільки довгою та забюрократизованою, що мені довелось чекати ще півроку. За цей час мені було доручено командування новою ротою.

Під час служби в НГУ довелось зіштовхнутись з абсолютним небажанням з боку кадрових офіцерів готувати мобілізованих до ведення бойових дій та навіть перешкоджанням роботі інструкторів-волонтерів, яких бійці самостійно знаходили. Вся підготовка була покладена на мобілізованих офіцерів, які за плечима мали лише військову кафедру, закінчену більше 10 років тому. Ті ж, хто мав досвід служби в армії, викладали ще радянську тактику ведення бою часів Афганської війни. Доводилось розповідати особовому складу, що не варто відкривати незахищений бік, а зустрічати ворога треба груддю, закритою бронежилетом. Розповідати елементарні речі, як треба тримати зброю та що лікті треба ховати, а не виставляти, як описується в старих методичках. Найбільше дратувало абсолютне небажання кадрових офіцерів вдосконалюватись та розвиватись, покращувати побут особового складу чи робити підрозділи більш ефективними. Не зважаючи на те, що це була вже 4-а хвиля мобілізації, в частині не було розроблено хоча б якоїсь системи підготовки, що відповідала б тим задачам, які ми виконували на Сході. Дивовижно, але вони навіть стройову підготовку намагались впроваджувати для мобілізованих замість тактичної чи вогневої. Своїм ставленням та байдужістю до мобілізованих, кадровим офіцерам вдалось добряче налаштувати людей проти себе. Також практично повністю знищити всі патріотичні почуття та бажання захищати свою країну, і це при тому, що половина з "мобіків" прийшли добровольцями з чіткою позицією закінчити цю війну, щоб іншим вже не довелось брати зброю до рук.

Пройшло півроку від зустрічі з Апостолом, і мені повідомили, що прийшли папери про мій перевід в АЗОВ. Зважаючи на те, що в цивільному житті я був журналістом, мене було призначено в інформаційну службу. В АЗОВі одразу звернув увагу на ставлення командирів до новачків як до рівних. Після півроку життя в полях побут АЗОВу просто шокував. Людей не напихають в житлове приміщення аби побільше. Бійцям створені всі умови для того, щоб тренуватись та вдосконалюватись. Також значною відмінністю є якість форми і те що її всі носять. В НГУ мобілізовані переважно не носять "оливку", через ганебну якість цієї форми, а одягаються у власну. Тому одягнені в різнобій дуже схожі на партизанські загони. Найважливіше в АЗОВі – це вмотивовані на перемогу командири та рядові бійці, ідейні воїни, які налаштовані на перемогу, а не просто відбути строк відрядження в АТО за посвідчення УБД.

■ ***Волков:*** *"В АЗОВі керівництво ідейне, а в "Донбасі" ідейними були лише бійці. В "Донбасі" була одна ідея – перемогти в цій війні, в АЗОВі ж ідея набагато глибша та значно ширша за перемогу в Донецькій та Луганській областях"*

Гранатометник другої сотні полку АЗОВ. До війни жив в Донецьку, закінчив інститут, працював начальником виробництва на підприємстві. Займався спортом, був майстром спорту з боксу. Брав активну участь в Майдані. Проте відпочивати після перемоги над режимом Волкову не вдалось, почався Крим, а після нього запалав і рідний йому Донбас.

Закінчення на 13 стор.

Волков

Початок на 12 стор.

"Після Майдану я був направлений координатором ПС в Донецьку область. Ми намагались хоч якось боротись з сепарами, проте активну боротьбу вела лише горстка людей.

Були організатори та учасники мітингів та мирних акцій, а ми були силовим блоком, захищали мирні акції від провокацій. Донецькі хлопці з "околофутболу", переважно підтримали Україну, тих хто перейшов на бік ворога було небагато. Проте боротьба була нерівною. Перші мітинги в Донецьку збирали десятки тисяч людей. На противагу нам цілими колонами возили тітушок з інших міст України та з Росії. У них було сильне бойове крило. Вже дуже скоро наших хлопців почали вбивати. Відловлювали людей просто у дворах та навіть забирали з дому. Мене як координатора ПС також шукали. Вони знали, що є такий Волков, але не знали, який я на вигляд. Через це замість мене взяли одного хлопця – Холода. Сепари думали, що це він координатор ПС, і вбили його.

Зараз, маючи дворічний досвід війни, я дивлюсь на всю ту ситуацію та розумію, що тоді нам вистачило б двох автоматів, і все – не було б війни. За дві години справу було б вирішено. Так, у нас були б втрати, але це були б десятки замість тих тисяч, які ми маємо тепер. Коли вже почались відкриті бойові дії, "Правий Сектор" багато тренувався. Коли я був в таборі під Павлоградом в Дніпропетровській області, то побачив бійців батальйону "Донбас", які на той час вже воювали повним ходом. Дізнавшись, що їм потрібні бійці, адже у них були втрати та поранені, вирішив піти до них. Мені хотілось якомога швидше звільнити своє рідне місто. В "Донбасі" я вже відчув, що таке війна. В батальйоні були переважно дорослі чоловіки та серйозні воїни. А потім був Іловайськ. Там кістяк "Донбасу" був знищений, хтось загинув, хтось був серйозно поранений, неушкоджених практично не було. Що важливо розуміти в Іловайську також закінчились сепаратисти. Там було все завалено їх тілами. Коли ми зайшли в Іловайськ нас, батальйон "Донбас", було близько 200, "Дніпро-1" – до 100 бійців. ЗСУ з нами в місто не пішли. Проти нас кинули всі сили, які були у сепарів, але ми все одно просувались вперед. У нас також були втрати і були поранені. Коли ми виводили наших поранених, а рухатись доводилось пішки, адже російська армія вже взяла місто в подвійне коло і почала замикати третє, нам здались в полон кілька іноземців – француз та словак, а також місцеві донецькі сепари. Одного з "місцевих" я знав ще до війни. Він розповів, що коли ми вже майже взяли Іловайськ, то у них на базі вигребли всіх хто там був. Вони чекали на підкріплення з Росії і їм треба було лише протриматись до підходу російської армії. Вони просто вийшли та здались в полон, бо побачили, що їх пропаганда обманює і ополчення несе величезні втрати. Моя група вийшла з Іловайська до того, як російська армія закрила третє коло котла. Виходячи ми бачили, як горить місто, в якому йшли бої. Хлопці, що залишились в Іловайську, відбивались до останнього набою. В "Донбасі" тоді були серйозні чоловіки, які звичайними РПГ, більш потужного у нас нічого не було, спалили безліч російської техніки. Росіяни намагались взяти Іловайськ штурмом, а коли ми дали їм відсіч, вони оточили місто і 24 години на добу, 14 днів поспіль поливали його свинцем з усієї артилерії, яку тільки мали.

Говорун

Після Іловайська та втрати основи "Донбасу", я зв'язався з своїми друзями з АЗОВу та приїхав на "Козацький". Співбесіду пройшов без проблем, бо коли дізнались, що я з "Донбасу" та з досвідом бойових дій, мене взяли без зайвих розмов. З першим же призивом поїхав на Схід та одразу ж попав до "Бородачів". З ними постійно виїжджав на Широкине. Тепер вони для мене як родина, не дивлячись на те, що ми служимо в різних підрозділах. В АЗОВі відчувається інше ставлення командування до людей. Не менш важливим є й матеріальне забезпечення, форма, взуття, тощо. Хоча це й не головне. Тут до людей ставляться дуже трепетно. Ті, хто служив в інших підрозділах, одразу відчувають різницю. Багато азовців нарікають, що їм щось не подобається – це тому що їм немає з чим порівняти. В інших підрозділах і ставлення і забезпечення набагато гірші, ніж в АЗОВа.

В АЗОВі керівництво ідейне, а в Донбасі ідейними були лише бійці. Тут багато ідейної молоді, що додає додаткового єднання. В Донбасі була одна ідея – перемогти в цій війні, в АЗОВі ж ідея набагато глибша та значно ширша за перемогу в Донецькій та Луганській областях. Ідея в АЗОВі простягається на десятки років, а, можливо, й на століття – звільнення України не лише від зовнішніх ворогів, а й від внутрішніх. Перемігши на Донбасі ми не звільнимо серця та думки українців від багаторічного пригноблення та рабської натури. Я бачу, що роботи в цьому напрямку вистачить мені на все життя та ще й моїм дітям. У "Донбаса" як і у більшості добровольчих батальйонів була разова ціль – перемога на Сході. Зараз же майже всі вони розпались, а ми йдемо вперед та розвиваємось, не зважаючи ні на що. Це завдяки тому, що ми ідейні від командира полку до солдата. Ідеологія важливіша за будь-яку зброю.

Також важливим в АЗОВі є й Цивільний корпус, який є для нас підтримкою в цивільному житті. Ми бачимо, з яким захватом ці молоді хлопці та дівчата дивляться на нас. Вони добре виховані, освічені та патріотично налаштовані – це наша зміна. Вони будуть значно кращими за нас та наше покоління. Молодь треба виховувати з дитинства, щоб вони розуміли, що таке нація, Україна та не повторювали наших помилок.

Я радий, що попав в АЗОВ. АЗОВ для мене це все, це моя родина, а люди, які служать поряд зі мною – це мої брати, які мені дорожчі за все, навіть власне життя. АЗОВ для мене назавжди, я звідси не піду".

■ ***Говорун:*** *"В АЗОВі багато уваги приділяється навчанню та підготовці бійців. Там, в "Чернігові" ми хотіли навчатись військовій справі але, оскільки це батальйон патрульної служби, і наша задача не воювати, а стояти на блокпостах, нам багато чого забороняли вивчати"*

"Сам я з Чернігова. До війни навчався в училищі, займався кікбоксингом, альпінізмом та дайвінгом. Довго хотів попасти в армію, все життя хотів служити. Хотів закінчити навчання та йти на контракт в армію, в морську піхоту. Проте, почалась війна, і я не встиг завершити навчання. Мого батька мобілізували в першу ж хвилю. Я довго ходив у військкомат, щоб і мене призвали в армію, але в ЗСУ мені відмовили, і я пішов в щойно сформований батальйон "Чернігів". Ми спочатку стояли на блокпостах, оглядали автомобілі. Вже дуже скоро нас перекинули на передову, і ми разом з ЗСУ та іншими батами звільняли Рубіжне, Сєвєродонецьк, Лисичанськ. Зрештою наш батальйон перевели в Станицю Луганську на блокпост під назвою "Сталінград". Там, в 700 метрах від нас, вже стояв сепарський блокпост. Довкола було багато спаленої техніки. Зовсім поряд, в Щасті, стояв мій батько зі своїм підрозділом. Коли ми зустрілись, то він мене взагалі не впізнав, у мене була велика борода. Наш блокпост часто обстрілювали мінометами та ГРАДами. Найважче було, коли нас майже взяли в оточення, і нам не могли доставити навіть води для пиття. Ми 20 днів сиділи без зв'язку. Після того, як наш батальйон почали звинувачувати в занятті контрабандою, я з друзями перевівся в АЗОВ, адже не хотіли бути причетними до цього.

Коли я попав в АЗОВ, то був просто шокований тим, наскільки тут все організовано для зручності бійців. Ставлення командування до солдат зовсім інше, набагато лояльніше. Хлопці також мене прийняли як свого. Одразу була помітна різниця в їжі та екіпіровці. Здавалось би, дрібниці, але вони багато чого значать для солдата. Коли я вперше їхав на Схід, то моєю формою були кросівки, спортивні штани, кітель від британки та солом'яна шляпа. Розгрузка була теж цікава: я гранату поклав в карман, а він тут же й відвалився. Довелось примотати його скотчем. Але я на це ніколи не скаржився. Подобається, що тут серйозно поставлена робота з фізичної підготовки. Порівнювати побутові умови взагалі неможливо. Тут у нас в кожній кімнаті є душ, а в "Чернігові" цього взагалі не було: ми мились раз на 1-2 тижні п'ятилітровою баклагою води. В АЗОВі багато уваги приділяється навчанню та підготовці бійців. Там, в "Чернігові" ми хотіли навчатись військовій справі але, оскільки це батальйон патрульної служби, і наша задача не воювати, а стояти на блокпостах, нам багато чого забороняли вивчати. Тож нам доводилось вчитись вже в зоні АТО на трофейних АГСах та мінометах. Те, що ми вміли на той момент це те чому нас навчили страйкболісти а не наші командири. В АЗОВі я вже багато дізнався не лише про користування автоматом, а й про кулемет, гранатомет, АГС. Дещо я вже знав, але багато чого відкрив для себе саме тут.

Як тільки ми прийшли в "Чернігів", то нас почали заганяти в рамки. Ми йшли на війну, а нам почали розповідати, що під час ротацій ми, замість того, щоб додатково вчитись військовій справі та тренуватись, маємо патрулювати місто та алкоголіків збирати. Не зрозуміло, як патрулювання мало б допомогти нам вижити на фронті, якщо ми під час ротації навіть автомат в руки не брали, а замість них нам видавали гумові палиці. Патрулювання – це теж необхідна справа, але цим мали б займатись ті, хто на Схід не їздить.

Ідеологічна підготовка, яка проводиться в полку АЗОВ, дуже важлива, адже люди ідеологічно єдині, пов'язані не лише тут, на війні, але і там, в цивільному житті. Ми залишаємось однією родиною. В такому ж дусі ми будемо виховувати і своїх дітей. Ідейний воїн набагато витриваліший. Війна – це насправді всього 5% бойових дій, все інше – це війна в головах. Велике значення має патріотичне виховання. Наприклад, волонтери, люди багато в чому обмежували себе та власну родину і купляли необхідні на фронті речі. Так робили далеко не всі, ось в чому сила патріотичного виховання. Одні воюють, інші їх підтримують. Мені держава дала тільки зброю і форму, яка згоріла вже за два дні. Все. Я два місяці пробігав у кросівках, перш ніж мені волонтери привезли берці. Для мене це була велика радість. Люди на фронті взагалі радіють будь-яким дрібницям.

З людьми, з населенням треба працювати. На війну пішли далеко не слабкі люди. Дуже шкода, що багато з них загинуло. Проте, коли такі люди повернуться, вони зможуть навести лад в своєму домі, дворі, місті та країні".

Лада, Нікополь

Розтяжки.

Що це таке та як убезпечити себе від них?

Після переходу від активної фази бойових дій до окопної війни дедалі більшість втрат українські війська несуть через підриви на розтяжках та мінах. Тож ми вирішили присвятити матеріал тому, які бувають розтяжки та як убезпечити себе від них.

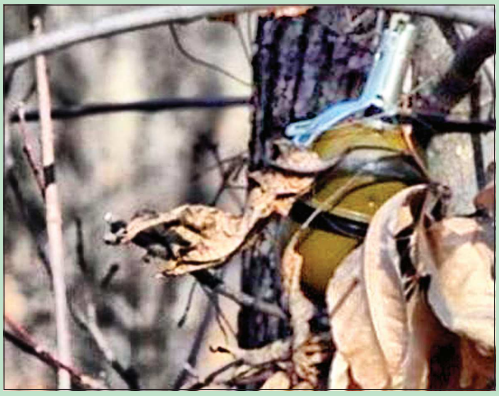

Найпопулярнішими гранатами для виготовлення саморобних вибухових пристроїв, завдяки своїй доступності є Ф-1 та РГД. Однак, в цій справі використовується все, що може вибухнути, починаючи від пострілів ВОГ, з яких роблять так звані "хаттабки", до артилерійських чи танкових снарядів.

Найчастіше розтяжки роблять з гранат Ф-1 та РГД, чіпляючи їх до дерева чи заздалегідь підготовленого кілка та прив'язуючи до запобіжного кільця один кінець проволоки чи ліски, а інший кінець до другого дерева.

Головне правило, якщо ви виявили розтяжку не чіпайте її, адже вона може бути встановлена фахівцем, кращим за вас. Позначте її так, щоб іншим членам групи було зрозуміло, що попереду небезпека та якщо є така можливість обійдіть небезпечну ділянку. Якщо ж такої можливості не має, і було прийнято рішення знешкодити саморобний вибуховий пристрій необхідно виконати нескладні дії, які вимагають надзвичайної уваги та концентрації:

1) Визначте візуально всі елементи розтяжки;

2) Ретельно обстежте місце де встановлено розтяжку, при цьому перевіряючи, ножом чи шомполом, ґрунт на наявність мін;

3) Виявивши один кінець розтяжки (місце де вона кріпиться до дерева, кілка чи іншого об'єкта), обстежте місце на наявність мін пасток, які можуть встановлювати досвідчені диверсанти;

4) Таким же чином (перевіряючи ґрунт) пройдіть до іншого кінця та визначить тип вибухового елементу. Не збудьте обстежити місце на наявність мін пасток;

5) Якщо все добре то обхопіть гранату рукою одночасно просунувши палець в кільце чеки. Стисніть гранату рукою та трошки нахиліть її в бік натягнутої проволоки, це має трохи зменшити силу натягнення. Важливо контролювати положення пальця в кільці;

6) Розведіть в сторони вусики чеки. Тепер можете сміливо різати проволоку знешкодженої розтяжки.

Якщо ви хоча б на один відсоток сумніваєтесь, що зможете зняти розтяжку, тоді не чіпайте її, обійдіть іншим маршрутом. Також не чіпайте гранату чи проволоку, якщо ви не впевнені в тому, чи не має мін пасток або "сюрпризів", які встановлюються для того, аби супротивник не міг знешкодити розтяжку.

Для безпечного просування в зеленці необхідно мати металеву кошку, якою можна буде перевірити місцевість на наявність розтяжок.

Більшість розтяжок встановлюються на рівні верхньої частини гомілкостопу, так щоб ворог зачепив проволоку або наступив на неї. Зважаючи на це, людина, яка підозрює, що попереду є розтяжки більше уваги приділяє тому, що у нею під ногами, аби не зачепити проволоку. Знаючи це, розумні мінери встановлюють саморобні вибухові пристрої в тих місцях, де їх не очікують побачити:

– Розтяжка на рівні очей. Встановлюється з розрахунком на те, що супротивник, який шукає розтяжки під ногами, буде максимально зосереджений на землю і не зверне уваги на малопомітну ліску чи проволоку, що розтягнута на рівні очей, чи трохи нижче. В разі підриву такого саморобного вибухового пристрою, він матиме більше простору для враження, адже велика кількість осколків піде не в землю, а розлетяться довкола;

– Розтяжка з гачком. Встановлюється як звичайна розтяжка, де один кінець закріплюється за гранату. Інший же прив'язується до рибацького гачка, який просто висить в повітрі на лісці, яка перекинута через кілька гілок та прив'язана до гранати, зазвичай позаду того хто має привести в дію вибуховий прилад. Так в результаті частіше страждає не той хто зачепився а його побратими. Відчути, що такий смертельний гачок зачепився за вашу амуніцію чи рюкзак практично не можливо.

– Розтяжка за допомогою консервної банки чи іншої циліндричної ємності. Тут граната не прив'язується до дерева чи кілка, а вставляється в циліндричну ємність трохи ширшу за саму гранату, найчастіше це консервна банка з сухпайка, яка в свою чергу міцно закріплюється. Після того як граната вставляється в металеву банку, запобіжне кільце виймається. Коли хтось чіпляє проволоку, граната вискакує з банки в напрямку нещасного, який її зачепив і вибухає.

– Виготовлення з гранати міни натискної дії. Тут також використовується консервна банка з армійського сухпая. Достатньо наступити на таку непримітну бляшанку і боєць, або ціла група отримають серйозні поранення.

Як бачимо різних способів використання ручних гранат чи інших вибухових пристроїв неймовірна кількість, а застосовуючи уяву та технічні знання розвивати цю справу можна до нескінченності. Варто ще раз нагадати, що професійні сапери не рекомендують знімати розтяжки, а якщо ви вже наважились на це, то поспішати в цьому не варто. Ретельно обстежте місце і оцініть всі можливі ризики. Знявши гранату не варто використовувати її, хіба що встановити власну розтяжку. Там може бути встановлено інший запал, наприклад мінний, який не має затримки в 3-4 секунди, а детонує миттєво. Таким чином ви можете самі себе підірвати трофейною гранатою. Будьте обережні та дивіться не лише під ноги.

Нікополь

Початок активної фази "Руської весни" в Маріуполі

Боєць Трумен про події 9 травня 2014 року: "Наближувалось 9 травня – одне з головних свят для пострадянського населення України. Саме цей день був обраний лідерами сепаратистів Маріуполя для початку активної фази "Руської весни" – з перших днів травня по місту регулярно проводились антиукраїнські демонстрації, вивішувались прапори терористичного угрупування "ДНР". Були скоєні декілька нападів на прихильників єдності України. Населення, залякане, майже не виходило зі своїх домівок. У місті починався хаос та безлад, організований лідерами низки сепаратистських угрупувань.

Саме тоді нам, азовцям, була поставлена задача взяти участь в урегулюванні ситуації у Маріуполі, забезпеченні правопорядку та затриманні найактивніших агітаторів.

Нас зібрали, наказали перевірити зброю та боєкомплект, розпорядкували по автобусам. Тоді ми вирушили до Маріуполя, де проросійські маргінали починали штурмувати місцевий райвідділ міліції. Незважаючи на те, що по нам могла бути використана зброя, ми отримали чіткий наказ – стріляти тільки по команді старшин, наводити зброю на людей заборонено. У разі загрози дозволялося використовувати балончики зі сльозогінним газом.

Ще на в'їзді до місця подій ми побачили, що у Маріуполі відбувається щось неладне – всюди зібрані групки підозрілих осіб, лунають вибухи петард та взривпакетів. Було чутно вигуки з гучномовців.

Коли ми прибули на місце, то побачили групу агресивно налаштованих людей, які вже починали оточувати міліцейський відділок. Пролунала команда дістати патрон у патронник та поставити на запобіжник. Після цього нам дали команду виходити. Ми швидко повибігали з автобусів та почали оточувати натовп по колу. Побачивши нас, натовп почав рідіти: люди тікали, почалася паніка та давка. Хтось кричав заготовлені фрази про "фашистів" і "нацистів". Переді мною чоловік, який найактивніше кричав про хунту, спробував втекти, але я наздогнав його, схопив та повів до загального натовпу.

Що здивувало – серед великої кількості кримінальних елементів, що були присутні у цьому натовпі, були і жінки з дітьми, і вагітні. Ми відводили їх окремо та дозволили присісти. Серед усіх інших проводились обшуки, шукали літературу та символіку терористичних "ДНР". Десь подалі були чутні звуки пострілів – хлопці стріляли вгору, відлякували найактивніших сепаратистів, які з кийками все ще намагалися йти на штурм будівлі.

Пролунала команда "По машинах!" – ми почали грузитись по автобусах, захопивши з собою затриманих агітаторів, що закликали до штурму будівлі. Одним з останніх у автобус заходив і я, а за собою вів особу, у якої були знайдені в кишенях стрічка у російських кольорах, ніж та інструкція по організації спротиву силам правопорядку.

Пізніше всіх затриманих ми передали працівникам СБУ, що терміново транспортували їх у Київ. Це були перші наші спроби зупинити наступ російської агресії на Азовському узбережжі".

В МАРІУПОЛІ ВІДКРИЛАСЯ ФОТОВИСТАВКА "АЗОВ: 2 РОКИ ОБОРОНИ"

13 травня в Галереї ім. Куінджи відкрилася фотовиставка Михаеля Міховича, присвячена дворіччю полку АЗОВ.

Воєнна фотографія – це специфічний вид документального мистецтва. Фото для широкого загалу мають не лише висвітлювати статичні події, вони мають "чіпляти" образом, кольорами. Саме такою є виставка Михаеля Міховича. Хоча світлини зроблені постановочно, ті емоції, що на них відображені, дивують своєю щирістю.

Цей захід в Маріуполі разом із директором арт-центру організувала служба пропаганди полку. Агітаційною продукцією та забезпеченням порядку на відкритті виставки займався Цивільний корпус АЗОВу.

Захід розпочався з виступу музичного колективу "Зіроньки". Для присутніх на відкритті дівчата заспівали українські пісні. Далі школярі та бійці мали змогу ознайомитися з роботами Михаеля.

Крім фотовиставки гості мали змогу подивитись новий фільм Руслана Ганущака про грузинських добровольців "Брат за Брата", що розповідає історію бійця АЗОВу – грузина Сатани, який загинув 18 квітня 2015 року у Широкінській операції.

Відомо, що у лавах АЗОВу знаходиться багато грузинів як серед бійців, так і серед інструкторів. Важливим є той досвід, яким вони діляться з українцями, бо вже мали змогу відчути на собі агресію російської держави.

Насправді, ця робота зачіпає складну тему участі не тільки грузинів, а і взагалі іноземних добровольців в російсько-українській війні. На прикладі однієї історії глядач має змогу замислитися, яку мету іноземці переслідують, коли кидають все та їдуть захищати українську землю, часом без змоги вернутися назад.

Презентація фільму стала логічним та дуже емоційним завершенням заходу. Відвідувачі під великим враженням виходили з галереї.

В Маріуполі фотовиставку "АЗОВ: 2 роки оборони" всі бажаючі зможуть відвідати безкоштовно до 29 травня. Надалі вона побуває в Бердянську, а потім організатори планують вивести її на загальноукраїнський рівень.

Лада

АЗОВЦІ ПОВЕРНУЛИ РЕЛІКВІЮ

11 травня в Центрі археології м. Києва відбулась надзвичайна подія: лідер Азовського руху Андрій Білецький разом із науковцями Михайлом Сагайдаком та Олегом Одноріженком презентували громадськості повернуту реліквію – печатку князя Святослава Хороброго.

Азовцям вдалось вивезти нашу, українську реліквію з Росії. Історія речі, яку тримав у руках Святослав Хоробрий, є майже детективною! Наприкінці 1970-х рр. в Києві партійні чиновники вирішили святкувати 1500 років м. Києву. Для того часу це вже був виклик системі, адже Москві на той час виповнювалось ледь 830 років. Зі складнощами, але наші партійці протиснули це рішення у верхніх ешелонах комуністичної влади. Тоді до Києва почали з'їжджатись всі можливі комісії, науковці та археологи.

У столиці розпочали активно публікувати матеріали по історії міста, відновлювати занедбані пам'ятки, проводити археологічні розкопки, а разом із цим розпочались численні роботи з благоустрою столиці Української СРР. Все робилось з передовим розмахом. Перекопані вулиці з прокладкою нових труб, відновленними бруківкою та асфальтом перемежовувалися з археологічними розкопками та науковими дослідженнями столиці.

У одних з таких робітників російський дослідник придбав знахідки, що були зроблені робітниками під час копання землі. Зазвичай любителі старовинних монет та предметів у такий спосіб знаходять дрібноту часів Російської імперії та інші речі з 19 ст. Проте, цього разу улов виявився значно крупнішим. Разом із монетками до рук науковця потрапила і печатка Святослава.

Не розказавши нікому про свою знахідку, він її вивіз у Росію. Кілька років тому ця людина померла, а спадкоємці розпочали продаж його речей. Зокрема, було вирішено продати печатку. З патріотичних почуттів було вирішено продати її саме Новгородському музею.

Проте, про печатку Святослава дізналася широка аудиторія. Інформація про неї дійшла і до азовців. Андрій Білецький надав розпорядження будь-яким чином повернути реліквію до Києва. У результаті спеціальної операції печатка була повернута з "московського полону" назад – до Києва. Історична справедливість відновилася!

Печатка князя Святослава Хороброго датується 968-969 рр. Вона має вигляд свинцевого диску близько трьох сантиметрів у діаметрі. На двох її сторонах зображено княжий знак – двозуб. Саме цей знак стане у подальшому прототипом знаку Володимира Святославича – тризубу, що нині є гербом України. Такою печаткою, яка має назва "вислої" – скріплювались державні акти та запечатувались важливі послання. Через неї йшов шнур, який кріпився до документу. До речі форма таких печаток зберіглась з того часу і до наших днів – саме таким чином сьогодні опломбовують рахівники та різні об'єкти – свинцевими пломбами.

Печатка князя Святослава очевидно завірила який державний акт чи послання князя, коли він воював в Болгарії у 968-969 рр. Документ був відправлений до Києва, очевидно до його матері Ольги та синів Ярополка, Володимира та Олега. Сам документ, на жаль, до нашого часу не зберігся.

Повернення печатки князя Святослава Хороброго – це повернення до країни справжньої реліквії. В час російсько-української війни ми спромоглись зробити державницький крок. За останні сотні років безліч історичних реліквій було вивезено з України до Росії. Вони поповнювали свої музейні збірки, на чому виховували мільйони своїх громадян. Підміна історії народила сьогоднішню вату в їх головах. Наші ж музеї порожні. Весь час політика Москви була скерована на затоптування історій інших народів і героїзацію виключно імперської історії.

Ми, азовці, перебили цю тенденцію. Ми врятували нашу реліквію і повернули її в Україну. Отримання Реліквії Святослава – це наша Перемога і свідчення того, що з нами Дух Святослава!

Вже незабаром "визволену з полону" печатку Святослава Хороброго збираються виставити на показ громадськості.

Барон

ЗВЕРНЕННЯ ЛІДЕРА АЗОВСЬКОГО РУХУ АНДРІЯ БІЛЕЦЬКОГО НА ЧЕСТЬ ДРУГОЇ РІЧНИЦІ ПОЛКУ АЗОВ

"Слава Україні!

Побратими! Сьогодні друга річниця утворення АЗОВу. Два роки – це не багато для людини, але нескінченно довго для Держави, що воює. Для нас ці два роки були роками випробувань не тільки часом, але і на міцність нашого азовського братерства. Ми знайшли багато нових друзів і ми пам'ятаємо кожного, хто став до лав Небесного Легіону.

Останній рік був важкий. У справу оборони країни все більше почали втручатись політики. Розпочались всеможливі договорняки. Комусь війна заважає бізнесу, комусь не приносить старі відкати, а хтось і просто робить кар'єру. Як забули Крим, так і забувають Донбас.

Другий рік АЗОВ провів у боях та кропіткій роботі над собою, над самовдосконаленням. Я, без перебільшень, можу сказати, що ми на сьогодні стали найбільш боєздатним військовим підрозділом України. Тренування особового складу на навчаннях, офіцерські та сержантські школи – все це робить нас сильнішими, все це робить з нас армію XXI ст.

Наша основа – міць нашого братерства. І поки ми разом – ми сила, а поки ми сила – ми переможці!

З кожним роком ми стаємо все більш впевненими у тій Ідеї, що ми несемо, та величі нашої Нації, що нас народила. Не з 5 травня розпочалась наша історія. Вона розпочалась з дружинників княжої доби, січового товариства, крутянців та вояків УПА. Всі ті сотні поколінь наших Предків, що ставали на захист Батьківщини зі зброєю у руках і чий чин ми продовжуємо сьогодні.

Побратими, ми не в праві загубити нашу Державу, ми не можемо зрадити Націю, кров полеглих братів та Предків! Відповідальність за Україну на кожному з нас!

Смерть ворогам!"

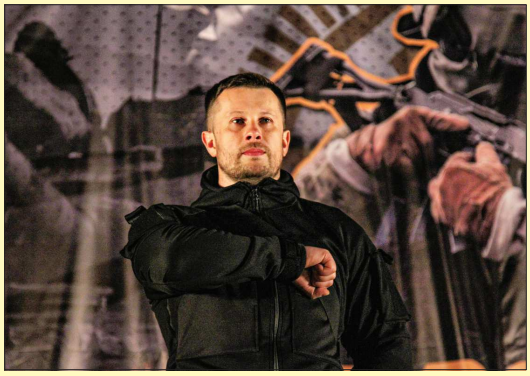

ПОЛК АЗОВ ВІДСВЯТКУВАВ ДРУГУ РІЧНИЦЮ

5 травня вулицями Бердянська пройшов святковий марш АЗОВців. Сотні бійців та представників Цивільного Корпусу створили потужну колону, що рухалася містом у напрямку набережної.

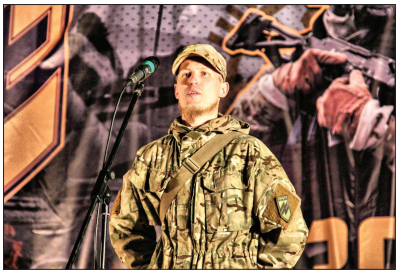

Азовці почали збиратися на Мелітопольському шосе у сьомій годині, а у восьмій стартувала хода. Колона було створена за наступним принципом: попереду командування полку на чолі із засновником АЗОВу Андрієм Білецьким, наступний блок – представники легендарних "Чорних Чоловічків", далі бійці, що були ще у батальйоні, одразу за ними блок вже із бійцями полку. Завершували колону представники Цивільних Корпусів з різних міст України.

Багато з присутніх азовців за різних причин вже не знаходяться у лавах полку, але вони вважали своїм обов'язком стати частиною цього заходу на честь другої річниці АЗОВу. Колишні бійці мали змогу поспілкуватися з побратимами та дізнатися, що нового відбулося за час їх відсутності у полку. Надзвичайно позитивною атмосферою супроводжувався АЗОВський марш.

Бердянськ для проведення свята був обраний недаремно. Саме тут першим місцем дислокування азовців стала база відпочинку "Бриз". Тоді бійці перекрили канал надходження зброї до сепаратистського підпілля Бердянська і взяли під свою охорону приморське місто. І саме з бази "Бриз" АЗОВ відправлявся на визволення Маріуполя від російських окупантів. Важко уявити, що ці події відбувалися вже як два роки тому.

АЗОВська хода вулицями приморського міста закінчилася яскравим шоу: на площі бійці, вистроївшись у порядку перетворення АЗОВу від "Чорних чоловічків" до полку, запалили фаєри. Командування полку та всі присутні заспівали гімн України. На захід зібралися не тільки бійці та Цивільний Корпус, але й чимало мешканців Бердянська.

На головній сцені міста з привітальною промовою до гостей свята першим звернувся мер Бердянська. Далі слово взяв командир полку АЗОВ Ігор "Черкас" Михайленко зі словами: "До цього дня два роки тому кожен із нас вів свою боротьбу, вірив у нашу Ідею. "Чорні чоловічки" спочатку перетворилися в батальйон, який продовжує розвиватися і надалі. Сьогодні у нас є Цивільний Корпус АЗОВ. Кожного дня ми йдемо до звершення нових перемог! Сьогодні тут ті, хто був, є, і буде в наших лавах. Є і наші павші побратими...". Після промови Черкас оголосив хвилину мовчання за загиблими азовцями.

Наступним до присутніх звернувся Лідер Азовського руху Андрій Білецький: "Сьогодні тут присутні багато наших побратимів: полкових, батальйонних, хлопців та дівчат із Цивільного Корпусу. АЗОВ веде недовгу, але яскраву боротьбу. Два роки тому ми почали із 56 людей, а потім нас стало у три десятки більше. Азовці нині є бойовою міццю України. Я пам'ятаю як два роки назад Боцман, Палій та Душман навчали абсолютно всіх хлопців як поводитися зі зброєю. Тому що я думаю, мінімум 40 із вас до того не тримали жодного разу зброї у руках. Ми приїхали в Маріуполь, маючи чотири одиниці вогнепальної зброї, а тепер ми один із професійніших, а може й найпрофесійніший підрозділ України."

Нагадав Андрій Білецький і про те, що два роки тому відбувся перший бій АЗОВу: "Тоді ми захопили перший трофейний кулемет. Зараз за полком десятки оборонених міст і сіл. Це фантастичний шлях для 56 людей!"

"Проте не танки, не артилерія, не кількість є головними. Головне в полку – це бойовий дух, Ідея і віра в Побратимство. Навіть якщо нас знову стане 56, ми все одно все зможемо. Азовці, бережіть три речі: бойовий дух, свою Ідею і віру в побратимство!" – такими надихаючими словами закінчив виступ засновник АЗОВу.

Урочиста частина заходу завершилася вже легендарною для АЗОВу Молитвою Українського Націоналіста.

Дякуємо кожному бійцю за внески у розвиток нашої спільної справи! Азовці, до нових перемог!

Маріанна, Лада

ВИДАННЯ ПОЛКУ "АЗОВ"
Надсилайте відгуки і пропозиції за адресою: chorne.sontse@gmail.com
Газета видана в зоні бойових дій

Над номером працювали:
*Головний редактор: **Коцик***
*Журналісти: **Лада, Нікополь, Нава***
*Фотографи: **Яра, Остап, Молот***
У номері використані фотографії і ілюстрації з архівів прес-служби полку АЗОВ в зоні АТО

Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.
У передруках посилання на джерело є обов'язковим.
Редакція може не поділяти думки автора і не несе відповідальності за достовірність поданих матеріалів.
Замовник: полк АЗОВ, відповідальний за випуск: Коцкович Наталя Іванівна, Наклад 15 000 примірників.